

05.01.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**5 Ocak 2022
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

5 Ocak 2022 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011) ve 1989 (2011) Sayılı Kararlarıyla Listelenen Kişi, Kuruluş veya Organizasyonların Tasarrufunda Bulunan Malvarlığının Dondurulması Hakkındaki 30/9/2013 Tarihli ve 2013/5428 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki (1) Sayılı Listede Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5062)

— Aday Çıracak ve Çıracaklar ile İşletmelerde Mesleki Eğitim Gören, Staj veya Tamamlayıcı Eğitime Devam Eden Öğrencilerin Ücretlerine İlişkin Alt Sınırlar ile Bu Ücretlere Yönelik Devlet Katkısı Ödemelerinin Süresinin Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5063)

— Kastamonu ve Manisa İllerinde Bulunan Bazı Alanların Orman Sınırları Dışına Çıkartılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5064)

YÖNETMELİKLER

— Yerli Aksam Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 22/9/2021 Tarihli ve E: 2017/17, K: 2021/59 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 23/11/2021 Tarihli ve 2019/22333 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARLARI

— Yargıtay 3, 4 ve 9. Hukuk Dairelerine Ait Kararlar

Hisarcıklioğlu: İhracatımız 225 milyar dolara ulaştı

Adana'nın, düşman işgalinden kurtuluşunun 100. yıl dönümü dolayısıyla kentte bir otelde düzenlenen programda konuşan Hisarcıklioğlu, kentin geçmişine yakışır şekilde, bir ticaret, sanayi, tarım, eğitim ve turizm merkezine dönüştüğünü ve Anadolu'da sanayileşmenin lokomotifi olduğunu söyledi.

Bereketli topraklarıyla, girişimci insanlarıyla Adana'nın ülkenin göz bebeği haline geldiğini dile getiren Hisarcıklioğlu, ticaret hacminde, üretimde ve ihracatta ilk sıralarda ülkenin en büyük 1000 sanayi kuruluşundan 31'inin Adana Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) faaliyet gösterdiğini kaydetti.

Adana'nın aynı zamanda Türkiye'de tarımın da yıldızı olduğunu belirten Hisarcıklioğlu, kentin seracılıkta ilk 3 şehirden biri haline gelmeyi başardığını belirtti.

İhracatımız 225 milyar dolara ulaştı

Hisarcıklioğlu, salgın nedeniyle küresel milli gelirin yüzde 3, küresel ticaret hacminin yüzde 8 küçüldüğü 2020'nin tüm dünya için kayıp sene olduğunu ifade etti.

Geçen yılın ise bu kayıpların kısmen telafi edildiği, bir onarım senesi olarak geride kaldığını aktaran Hisarcıklioğlu, "2022'de eğer pandemi kaynaklı yeni bir olumsuzluk karşımıza çıkmazsa, salgın öncesi üretim ve ticaret seviyeleri dünyada yakalanacaktır. Küresel milli gelir de tarihte ilk defa 100 trilyon dolara ulaşacaktır. Ülkemiz ekonomisi ve sanayimiz ise 2021 yılı 9 ayında yüzde 12 oranında büyüdü.

İhracatımız, geçen yıla göre yüzde 33 oranında artışla 225 milyar dolara ulaştı ve tarihi bir rekor kırmış oldu." ifadelerini kullandı.

Hisarcıklıoğlu, Adana'nın da geçen yıl 1,9 milyar dolar olan ihracatını 2,5 milyar dolar seviyesine yükselterek ayrı bir rekor kırdığını ve en çok ihracat yapan şehirler arasında yer aldığını söyledi.

Yeşil sanayi devrimini özellikle vurguluyoruz

İklim değişikliğiyle mücadele ve karbon salınımının azaltılması zorunluluğunun ekonomide yeni ve büyük bir dönüşümü gerekli kıldığına işaret eden Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti:

"2021 yılı pandemiden, Yeşil Mutabakat'a, geçmeye başladığımız yıl oldu. İklim değişikliğinde, konuşmaktan yapmaya geçiliyor. Pek yakında, kendi emisyon ticaret sistemimizi kurup, karbon salınımlarımızı fiyatlandıracağız. Bu da bugüne kadar ki en büyük reform olacaktır. TOBB olarak, yeşil sanayi devrimini özellikle vurguluyoruz. Bunu da kesinlikle kaçırmamamız gerektiğini söylüyoruz. Yeşil sanayi devriminin, sanayi, tarım ve hizmet sektörlerini içeren, kapsamlı bir teknolojik yenilenme olduğunu anlatıyoruz."

Hisarcıklıoğlu, yeşil dönüşümün yanında dijital dönüşümün de kesinlikle göz ardı edilmemesi gerektiğine dikkat çekti.

Adana Valisi Süleyman Elban da Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100. yıl dönümü kapsamında yarın gerçekleştirilecek etkinliklerle ilgili katılımcılara bilgi verdi.

Toplantıda, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Adana Sanayi Odası Başkanı Zeki Kıvanç, Ticaret Odası Başkanı Atila Menevşe, Ticaret Borsası Başkanı Şahin Bilgiç, Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Bekir Sütcü'nün yaptığı açılış konuşmalarının ardından Eski Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu "Milli Mücadelede Adana" konulu bir sunum gerçekleştirdi.

Faizsiz istihdam desteğinde geri ödeme 24 ay sonra

Son 1 yılda ortalama istihdamını koruyan şirketlere, her biri için en fazla 5 kişi için olmak üzere çalıştırma taahhüdü verdikleri işçi başına 100 bin lira faizsiz destek verilecek.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kabine toplantısı sonrasında duyurduğu KOSGEB istihdam desteklerinde yönelik detaylar belli oldu. Son 1 yılda ortalama istihdamını koruyan şirketlere, her biri için en fazla 5 kişi için olmak üzere çalıştırma taahhüdü verdikleri işçi başına 100 bin lira faizsiz destek verilecek.

İmalat yanı sıra toptan ve perakende ticaret kapsamında faaliyet gösteren girişimci esnafa, istihdam edecekleri gençler için 100 bin lira faizsiz destek sağlanacak. Destekte istihdamın en az 1 yıl olması gerekiyor. Krediler iki dilim halinde verilecek, geri ödemeler ise 24 ay sonra başlayacak.

KOSGEB, Dünya Bankası ve Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı - JICA işbirliğinde "Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Projesi" kapsamında 3 Mayıs - 3 Eylül 2021 döneminde iki aşamada toplam 21 bin 946 başvuru onaylanmıştı. Bunlardan istihdam şartını sağlayanlara 367 milyon liralık destek ödemesi yapıldı.

Öncelik; genç, kadın ve yeni mezunlar

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre 3'üncü faz destek programında, genç, kadın ve yeni mezun istihdamı önceliklendirilecek. Destekten 1981 ve sonrası doğumlu, daha önce hiç çalışmamış veya son 3 yıldan 6 aydan fazla çalışmamış olan yeni personel istihdam edilebilecek.

Destekten, üniversite mezununun yanı sıra mesleki ve teknik lise mezunu olan kişileri istihdam eden işletmeler yararlanabilecek.

Ayrıci programdan mikro işletmeler 2, küçük işletmeler ise 5 kişilik istihdam için yararlanabilecek. Girişimcinin kadın olması veya istihdam edilen kişinin kadın olması halinde faizsiz kredi miktarı yüzde 10 artırılacak. Başka bir ifade ile kredinin toplam tutarı 550 bin liraya kadar yükselebilecek.

Destek kapsamında istihdam taahhüdünde bulunulan personelin işten ayrılması/değiştirilmesi durumunda, şartlara uygun yeni bir personel istihdam edilebilecek. Programının önceki başvuru dönemlerinden yararlananlar, yeni başvuru dönemi şartlarını karşılamak kaydıyla bu dönemde de programa başvuru yapabilecek.

Salgından önce aktif olma şartı

Aranan diğer kriterlere göre, düzenlemeye salgından önce aktif olduğu kabul edilen mikro ve küçük işletmeler başvuru yapabilecek. 2019 yılında asgari 75 bin liralık net satış hasılatı elde edilmiş olması salgından önce aktif işletme olmanın kanıtı sayılacak. Ancak 2017 ve sonrasında kurulan yenilikçi genç işletmelerde bu şart aranmayacak.

Varank: Salgında gelir kaybı yüksek olan işletmeler de kapsamda

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ise yeni programda kapsamın genişletildiğini söyledi. Varank, yeni fazda imalat sektörü yanı sıra salgında gelir kaybı yüksek olan hizmet ve ticaret sektörünün de programa dahil edildiğini aktardı.

TL'nin reel değeri tarihi en dip seviyede

Reel efektif döviz kuru, aralıkta 47.82 seviyesine geriledi. Bu seviye verinin açıklanmaya başladığı 1994 yılından bu yana görülen en düşük seviyeye işaret ediyor.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) aralık ayına ilişkin TÜFE bazlı reel efektif döviz kurunu açıkladı. Verilere göre TÜFE bazlı reel efektif döviz kuru aralıkta 47.82 seviyesine geriledi. Bu seviye verinin açıklanmaya başladığı 1994 yılından bu yana görülen en düşük seviyeye işaret ediyor.

Bir önceki tarihi dip seviye 54,3 seviyesiyle yine 2021 yılının kasım ayında kaydedilmişti. 2021 yılı şubat ayında 69 seviyesine tırmanan kur haziran ayında 60 seviyesinin altına gerilemişti. Sonrasında toparlanma sinyali veren kurda Ekim ayında yine 60'lı seviyeler izlenmişti.

Verilere göre Gelişmekte Olan Ülkeler-Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru 44.43'den 38.85'e ve Gelişmiş Ülkeler Bazlı-Reel Efektif Döviz Kuru 61.30'dan 54.64'e indi. Aralık 2021'de Yİ-ÜFE bazlı reel efektif döviz kuru endeks değeri ise 72.21'den 67.69'a düştü.

Endeksteki reel efektif kurun artışı TL'nin reel olarak değer kazandığını, diğer bir anlatımla Türk mallarının yabancı mallar cinsinden fiyatının arttığını gösteriyor. Düşüşü ise TL'nin reel olarak değer kaybettiğini ve Türk mallarının yabancı mallar cinsinden fiyatlarının azaldığına işaret ediyor.

REK nasıl hesaplanıyor

Reel efektif döviz kuru hesabı için öncelikle nominal efektif döviz kuru hesaplanıyor. Bunun için de Türkiye'nin dış ticaretinde önemli paya sahip ülkelerin para birimlerinden oluşan sepete göre, ikili ticaret akımları kullanılarak ağırlıklandırılan Türk Lirasının ortalama değeri ile nominal efektif döviz kuru bulunuyor. Nominal efektif döviz kurundan da nispi fiyat etkileri arındırılarak reel efektif döviz kuruna (REK) ulaşıyor. REK, TÜFE, ÜFE ve birim işgücü maliyetlerden biriyle arındırılarak üç farklı alt endeks oluşturuyor. TCMB enflasyon hedefi kapsamında TÜFE bazlı REK'i esas alıyor.

Merkez'in reel sektöre döviz satışına ilgi düşük

Merkez Bankası'nın bugünkü 1 ay vadeli TL uzlaşmalı döviz satış ihalesine teklif gelmezken, 3 ay vadeli ihalede toplam teklif 1.2 milyon dolar oldu.

Merkez Bankası'nın ihracatçı ve ithalatçı firmaların kur riskini yönetebilmeleri amacıyla ihale yoluyla başladığı TL uzlaşmalı döviz satış ihalelerine ilgi düşük.

Merkez Bankası'nın bugünkü 1 ay vadeli TL uzlaşmalı döviz satış ihalesine teklif gelmezken, 3 ay vadeli ihalede toplam teklif 1.2 milyon dolar oldu.

BlombergHT'nin haberine göre dün Merkez Bankası bankalara tebligat göndererek ihalelere katılımın KOBİ'ler ile sınırlaması kararını bildirmişti. Katılımın KOBİ'ler ile sınırlamasının ardında ihalelere yönelik talebin birkaç büyük şirketten gelmesinin etkili olduğu belirtiliyor.

Merkez Bankası, 21 Aralık'ta ihracatçı ve ithalatçı firmalara kur riskini yönetebilmeleri amacıyla Banka nezdinde ihale yoluyla ve Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında TL uzlaşmalı vadeli döviz satışı gerçekleştirileceğini açıkladı.

Merkez Bankası'nın TL uzlaşmalı vadeli döviz satım ihalelerinin ilki 29 Aralık 2021'de yapıldı. 1 ay vadeli ihaleye 74 milyon dolar teklif gelirken, ortalama fiyat 12,74 seviyesinde oldu. 3 ay vadeli ihaleye ise 115 milyon dolar teklif geldi. Bu ihalede ortalama fiyat 13,22 olarak kaydedildi.

Kur korumalı mevduatta yasal altyapı sağlanıyor

Kur korumalı Türk Lirası mevduat uygulamasında yasal altyapı oluşturan, kurumlar vergisinde 1 puanlık indirim öngören, memur ve emeklilerin maaş artışlarına ilişkin düzenlemeleri içeren 18 maddelik yasa teklifi Meclis Başkanlığı'na sunuldu.

Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanuna eklenen geçici maddeye göre; bankalar nezdinde 21 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2022 tarihleri arasında açılan TL vadeli mevduat ve katılma hesaplarına aktarılmak üzere Merkez Bankasına nakit kaynak aktarmaya veya bu amaçla bankalara özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç etmeye ve ihraç edilecek senet ile ihraç yapılacak bankaları belirlemeye, özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ve nakit kaynak aktarımı için Bakanlık bütçesinden mevcut ya da açılacak tertiplere ödenek eklemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili olacak.

Bu kapsamda ödenecek destek tutarını ve hesaplama yöntemini , destekten yararlanacak gerçek kişi kapsamını, hesap türlerini, vadeleri, limitleri, hesapların vadeden önce kapatılması durumuna yapılabilecek kesintileri, uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkili olacak.

Kanun teklifiyle , Merkez Bankası Kanunun Para-kredi konusunda Bankanın görev ve yetkilerini düzenleyen 40'ncı maddesine “ banka nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal , hak ve varlıklar hacdilemez, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyacı haciz konulamaz” fıkrası ekleniyor.

İdari Yargılama Usulü Kanununda yapılan değişikliğe göre, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın yüzde 50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulmasına karar verilemeyecek.

BOTAŞ tarafından Bakanlık görüşü alınarak bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğalgaz satışı fiyatı uygulanacak.

Müteahhitlere fiyat farkı verilecek

4734 Sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve teklifin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden veya teklifin yürürlüğe girdiği tarihten önce fesih veya tasfiye edilmeksizin kabulü yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin TL üzerinden yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin TL üzerinden yapılan sözleşmelerde 1 Temmuz 2021 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen kısımlar için yine bu tarihlerde ihalesi yapılan işlerde ihale tarihinin içinde bulunduğu aya ait endeks, 1 Temmuz 2021 tarihinden önce yapılan işlerde ise 2021 Haziran ayına ait endeks temel endeks olarak kabul edilerek ve sözleşme fiyatları kullanılarak yüklenicinin başvurusu üzerine sözleşmesine göre hesaplanan fiyat farkına ilave olarak ek fiyat farkı verilecek.

Memur ve emeklilerin maaşlarında yapılan artışa ilişkin yasal düzenleme de yasa teklifinde yer alırken BES'te devlet katkısını yüzde 30'a çıkarılması da düzenleniyor.

Merkez Bankası'nın bilanço zararı nasıl kâra döndü?

Ekonomistler, Merkez Bankası'nın 30 Aralık günü analitik bilançosunda 70 milyar lira dönem zararı varken 31 Aralık günü bu rakam 60 milyar lira dönem karına dönüşmesi konusunda açıklama yapılması gerektiğini söylüyor.

Merkez Bankası'nın bilançosunda 31 Aralık günü yaşanan büyük değişim ekonomistlerin gündeminde. 30 Aralık günü Merkez Bankası analitik bilançosunda 70 milyar lira dönem zararı varken 31 Aralık günü bu rakam 60 milyar lira dönem karına dönüştü ve 130 milyar liralık büyük bir değişimin yaşandı. Ekonomist Uğur Gürses ve Haluk Bürümcekçi gündeme getirdiği konu uluslararası haber ajansları Bloomberg ve Reuters tarafından da haberleştirildi. Ekonomistler, Merkez Bankası'nın bu karla beraber 2022'nin ilk çeyreğinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'na kar aktarımı yapacağına işaret ederek değişime ilişkin Merkez Bankası'nın açıklama yapması gerektiğini vurguladı.

Haluk Bürümcekçi 'Yüklü zarardan yüklü kara geçiş operasyonu mu?' başlığındaki yazısında Merkez Bankası'nın bilançosundaki değişimi yazdı. Bürümcekçi, Merkez Bankası'nın yüklü swap pozisyonları nedeniyle bu yıl zarar edebileceğine ilişkin yorumlar olduğunu hatırlatarak "Bankanın analitik bilançosunda iç varlıklar altında yer alan diğer kalemler hesabı örneğin 30 Aralık'ta uzun yıllardır ilk kez 70 milyar TL ile pozitif (dönem zararı pozitif işaretle, dönem karı negatif işaretle bu hesaba giriyor) görünüyordu. Aslında bu hesap irili ufaklı bir çok başka kalemin de konsolide edildiği bir hesaplama ağırlıklı değerini dönem kârı veya zararı belirliyor. Geçen yıl söz konusu hesap yılı eksi 39.1 milyar TL ile kapatırken bankanın dönem karı 34.5 milyar

lira olarak açıklanmıştı. Hesap artı 70 milyar TL düzeyinde yılı bitirmiş olsa TCMB yaklaşık 70 milyar TL zarar etmiş denebilirdi. Ancak 2021 yılının son günü bu hesabın eksi 60 milyar TL düzeyinde değiştiğini bunun karşılığında ise değerlendirme hesabının eksi 177 milyar TL'den eksi 53 milyar TL'ye indiğini görmekteyiz.”

‘Aktarım için döviz satışı yapılmış olmalıydı’

Bürümcekçi, yaklaşık 130 milyar liralık bir aktarım yapıldığına işaret ederek TCMB kanunu gereği bunun olabilmesi için döviz satışı yapıp karın realize edilmesi gerektiğini vurguladı. Bürümcekçi şöyle devam etti: “Oysa yılın son günü bu boyutta kamuoyuna duyurulmuş bir döviz satışı bilinmiyor. Önceki yıllarda da yılın son günü böyle büyük değişimler gözlenmiyor. Bu operasyonla beraber TCMB'nin 2021 yılını da kar ederek kapamışa ve nisanda Hazine'ye kar aktarımı yapacak hale gelmişe benziyor. Umarım bu büyük değişimin nasıl gerçekleştiği konusunda kamuoyuna önümüzdeki günlerde açıklama yapılır.”

Hazine'ye temettü olarak aktarılacak

Ekonomi yazarı Uğur Gürses Merkez Bankası'nın bilançosunda bir gecede, yaklaşık 130 milyar TL'lik ne olduğu bilinmeyen bir kâr yazılıp, zararda olan netice hesabının 60 milyar TL kârda kapatması sağlandığına dikkat çekti. Gürses, T24'te yayımlanan yazısında Merkez Bankası'nın pazartesi yayımlanan yıl sonu analitik bilançosuna göre, bankanın yaklaşık 60 milyar TL kâr yazdığı belirterek 30 Aralık tarihli bilanço vaziyeti, bankanın 70 milyar TL'ye yakın zarar yazacağını gösterdiğine dikkat çekti. Uğur Gürses köşe yazısında 130 milyar liralık bir değişim olduğuna işaret etti. Gürses, şöyle yazdı: “31 Aralık'ta ne yapılmış? Tam olarak ne yapıldığını bilmiyoruz. Ama sonuç olarak bir gecede, yaklaşık 130 milyar TL'lik ne olduğu bilinmeyen bir kâr yazılıp, zararda olan netice hesabının 60 milyar TL kârda kapatması sağlanmış. Böyle bir bilanço hareketi hiçbir dönemde görülmuş bir hareket değil. Şimdi bu bir gecede yaratılan kâr, Hazine'ye temettü olarak aktarılacak. Bankanın bilanço dışında taşınan kur zararı ise gelecek bilanço yıllarına ötelenecek. Yıllara yedirilerek eritilecek. Zararda olan Merkez Bankası, bir gecede hokus pokus ile gerçek bir kâr olmayan bilanço içi kârı bir işlemle kâr zarar hesabına aktararak para basmış oldu. Normal koşullarda Hazine'nin, bankanın bilançosu dışında taşınan kur zararını karşılaması beklenirken, tersine matbaada para bastırıp temettü alması da tarihe geçecek bir iş olmuş. Zira Merkez Bankası'nın tarihinde böyle bir gecede kâr yazma operasyonu olmadı. Umarım bu bir gecede olan; zararı kâra çeviren 'taklanın' bir açıklaması vardır da en kısa sürede kamuoyuna bu açıklama yapılır.”

İhracatçılar, kurdaki rekabetçiliğini kaybetti

Aralık ayında açıklanan yıllık ÜFE'nin kurda yaşanan artışın üstünde gerçekleşmesi, 2021'i rekorla kapatan ihracat için tehlike çanlarının çalmasına yol açtı. Milyarlarca dolarlık ihracata imza atan sektör temsilcileri, ekonomi politikalarının üretim ve ihracatçıyı destekleyecek şekilde belirlenmesini, aksi halde ihracat, üretim ve yatırımların negatif etkileneceğini dile getirdi.

Sepet kur son bir yılda yüzde 68 artarken aynı dönemde yıllık Üretici Fiyatları Endeksi'nin (ÜFE) yüzde 79,9 oranında yükselmesi ve farkın giderek açılacağı yönünde oluşan beklenti, ihracatçının rekabetçi kur avantajını kaybetmesine yol açtı. Ani iniş çıkış kadar çok düşük kurun da rekabetçiliğe zarar verdiğini ve ihracatı negatif etkilediğini dile getiren sektör temsilcileri, bugünkü konjonktürde Dolar/TL kurunun 14'ün altına düşmemesi gerektiğini, aksi halde ihracatta yakalanan ivmenin kaybedileceğini, ayrıca hem üretimin hem de yatırımların tehlikeye gireceğini söyledi. Hafta başı Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan verilere göre yıllık ÜFE 79,9'a yükselirken, yüzde 50 dolar, yüzde 50 de Euro'dan oluşan sepet kurda son 12 ayda meydana gelen artış oranı ise yüzde 68,9 olarak gerçekleşmişti. Yeni yılda gerçekleşen enerji zamları, işçilik maliyetleri, vergilerdeki yeniden değerlendirme oranları gibi gelişmelerin önümüzdeki aylarda ÜFE'yi çok daha yüksek seviyelere çıkarması ve ÜFE ile sepet kur arasındaki farkın daha da açılması bekleniyor.

“MB enflasyona göre ayarlamalı”

İstanbul Hazirgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Başkanı Mustafa Gültepe, 2021 yılı itibari ile birçok sektörün ihracatta rekor kırdığını anımsattı. Hazır

giyim sektörü olarak kendilerinin da 20,2 milyar doları aşarak Cumhuriyet tarihinin en yüksek rakamına ulaştıklarını anlatan Gültepe, “Bu yıl için de 23 milyar dolar hedef belirledik. Ama Türkiye’deki ekonomik hareketler çok hızlı değişiyor. 2022’nin ilk günlerine bakınca artan maliyetler karşısında kurun avantajı kalmadı. Başa baş gibi bir noktada devam ediyor. İhracatçılar tam kurun avantajından faydalanma noktasındayken ÜFE’deki artışlar özellikle rekabetçilik anlamında sıkıntı yaratıyor. Önümüzdeki dönemlerde Merkez Bankası kurda enflasyon oranında ayarlama yapmalı. Eğer artan maliyetler karşısında kur tekrar ters bir hareket yaparsa kimsenin tutunacak dalı kalmaz. Oluşan maliyetleri hiçbir firmanın karşılama gücü yok. Bu sefer üretim de etkilenir. İhracatta, bu hıza, bu motivasyona ulaşmışken geri vitese takmamamız lazım. Aksi halde koyduğumuz hedefleri yakalayamayız. Maliye hareketlerinin üretici ve ihracatçıyı destekleyici noktada olması gerekiyor. Aksi halde üretimin sürdürülebilirliği tehlikeye girer, yatırımlar ertelenir ve enerjimiz kaybolur” değerlendirmesinde bulundu.

14-15 TL’nin altı tehlikeli

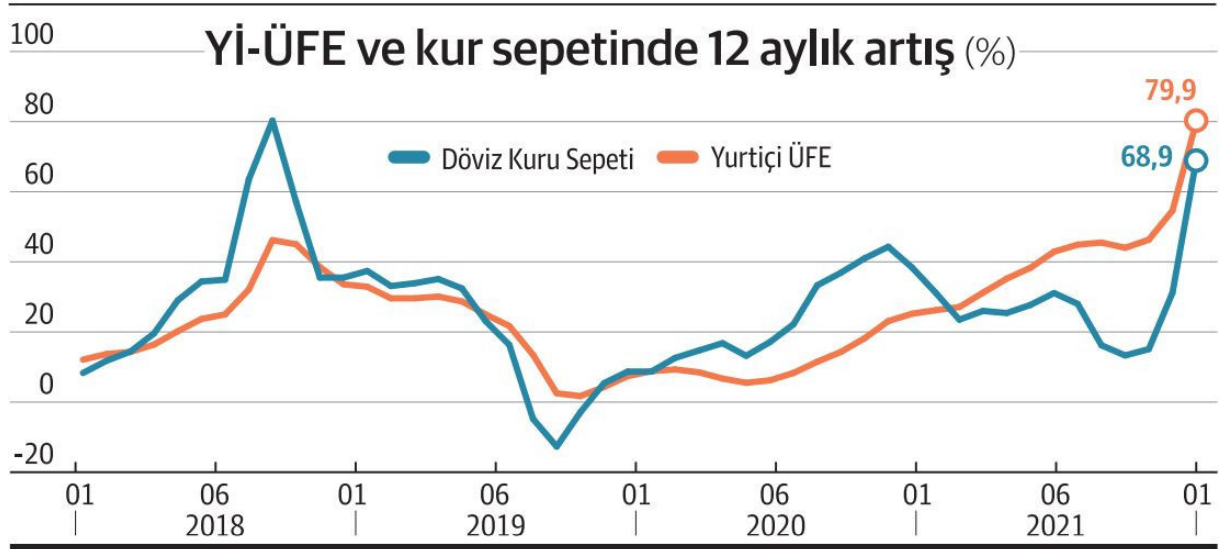
2021 yılını 12,9 milyar dolar ihracat ile kapatan ve bu yıl için ise 15 milyar dolarlık hedef koyan tekstil ihracatçısı da rekabetçi kurdan yana. Halihazırda büyük bir motivasyon ile hareket ettiklerini, ancak artan maliyetler karşısında kurun geldiği seviyenin kendilerini zora soktuğunu belirten İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçı Birlikleri (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz, “Son olarak enerji maliyetlerimiz çok yüksek oranda arttı. Baktığınız zaman kur başa baş bir noktadaydı ama halihazırda rekabetçiliğini kaybetmiş durumda. Hem genel ihracat hem de sektör ihracatı olarak koyduğumuz hedeflere ulaşabilmemiz için bugünkü konjonktürde kurun 14-15 lira seviyesinin altına düşmemesi lazım. Aksi halde ihracat için sıkıntılı bir durum olur ve hedefleri tutturulamaz” diye konuştu.

Firmalar duraklamaya geçti

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Yönetim Kurulu Üyesi Murat Akyüz, 2021’i başarılı bir performans göstererek 25 milyar doların üzerinde ihracatla kapatan kimya sektörünün bu yıl için de ihracatta yüzde 20’nin üzerinde bir büyüme hedeflediğini anlattı. Ancak bunun rekabetçi bir kur ile mümkün olacağını altını çizen Akyüz, şöyle konuştu: “Ani kur oynamaları rahatsız edici. Dolar TL’nin 18’in üstüne çok ani bir şekilde yükselmesi bizleri çok zor durumda bırakmıştı. Şu an bulunan seviye de artan maliyetler düşünüldüğünde istenen bir seviye değil. Dolar/TL için 16 seviyesi hem ihracatçı, hem ara mamul ithalatçısı için ileriye dönük planlamada makul bir seviye gibi duruyor. İhracatçı için de bu seviye rekabetçi kur seviyesidir. Ancak ani oynamalar rahatsız edici. Ani oynamalar hepimizi rahatsız ediyor. Biz sektör olarak geçen seneyi başarılı bir şekilde bitirdik. Bu yıl için de yüzde 20 artış bekliyoruz ancak bunun gerçekleşmesinin şartı rekabetçi kurdan geçiyor. Aksi halde uzun vadeli fiyat sözleşmeleri yapılamıyor. Firmaların ihracata yönelmesi engellenmiş oluyor. Şirketler halihazırda bu nedenle duraklamış durumdadır.”

“Önemli olan öngörülebilirlik”

İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Başkanı Tahsin Öztiryaki ise artış hızını koruyan ihracatı hatırlatarak kurun yeterince rekabetçi bir noktada olduğunu savundu. Öztiryaki, “Diğer taraftan gereksiz ithalatı caydıracak kadar yüksek bir seviyede, bu nedenle kurun rekabetçi olduğunu düşünüyorum. Zaten her zaman ifade ettiğimiz gibi biz ihracatçılar ve iş dünyası kurun seviyesinden daha çok öngörülebilirliğine vurgu yapıyoruz” dedi. Demir ve demir dışı metaller sektörü 2021’in tamamında 12 milyar 357 milyon dolar ihracat gerçekleştirmişti.

“Dengeli ve öngörülebilir kur önemli”

Rekabetçi kurdan etkilenen bir diğer sektör de otomotiv. En fazla ihracat gerçekleştiren sektör, 2021’i 29,3 milyar dolar ihracat ile kapattı. Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) Başkanı Baran Çelik, 2021’de İhracatçılar açısından döviz kurları ile ilgili en önemli konunun öngörülebilirlik olduğunu hatırlattı. İstikrarlı ve öngörülebilir bir kur politikasının her zaman öncelikli talepleri arasında yer aldığını ifade eden Çelik, şöyle devam etti: “Tabii ki yüksek döviz kurları rekabetçiliğimize olumlu yansıyor. Ancak sürekli dalgalanan döviz kurları ihracatçılarımızın sağlıklı fiyatlama yapmasını ve geleceği planlamasını engelliyor. Diğer taraftan aşırı yüksek seyreden döviz kurları da bir süre sonra girdi maliyetlerini artırarak ihracatçılarımızı zor durumda bırakıyor. Enerji, vergiler, işçilik gibi üretim maliyetlerinin yükseldiği bir dönemde, girdi maliyetlerinin de çok fazla yükselmesi ihracatçılarımızın rekabetçiliğine negatif yansıyabiliyor. Bizim, sektör olarak belirlenmiş bir kur seviyemiz bulunmuyor. Ancak rekabetçi, istikrarlı ve mümkün olduğunca öngörülebilir bir kur politikası sürdürülebilir ihracat için hayati önem taşıyor. Diğer taraftan döviz kurları otomotiv endüstrisinde iç pazarı doğrudan etkileyen bir faktör olarak da öne çıkıyor. Çok yüksek seyreden döviz kurları araç fiyatlarını yukarıya çekerek, iç pazarda satışları düşürüyor. Enflasyonun da yüksek seyrettiği bir dönemde bu durum iç satışlar üzerinde ayrı bir baskı unsuru oluşturup, iç pazarın potansiyelinin altında seyretmesine neden olabiliyor.”

Fiyat İstikrarı Komitesi 2. toplantısında 'enflasyonla mücadele' vurgusu

Fiyat İstikrarı Komitesi ikinci toplantısı Hazine ve Maliye Bakanlığı'nda yapıldı. Toplantıdan sonra bir açıklama yapan Bakan Nebati, "Fiyat İstikrarı Komitesi 2. toplantımızı gerçekleştirdik. Enflasyon ile mücadele kapsamında atılacak adımları konuştuk." dedi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Fiyat İstikrarı Komitesi'nin ikinci toplantısını yapıldı.

Toplantıya ilişkin yapılan açıklamada, şu ifadelere yer verildi:

"Fiyat İstikrarı Komitesi'nin ikinci toplantısı, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Dr. Nureddin Nebati başkanlığında 4 Ocak 2022 tarihinde gerçekleşmiştir.

Toplantıda enflasyon gelişmeleri ele alınmıştır. 2021 yılında fiyatlar üzerinde maliyet yönlü baskıların belirleyici olduğu, tüketici fiyatlarında tüm ana gruplara yayılan artışların gerçekleştiği ve bu durumda kur geçişkenliğinin etkili olduğu değerlendirilmiştir.

Toplantıda kurumlarımız tarafından gündeme getirilen ve 2022 yılında enflasyonla mücadele sürecini destekleyecek tedbirler bütüncül bir bakış açısı ile ele alınmıştır.

Komite tarafından;

1- Arz güvenliğinin devamını sağlamak amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasına,

2 - Tarımsal ürünlerde girdi maliyetlerini azaltmak için kullanılan mekanizmalarda güncellemelerin yapılmasına,

3- Arz talep dengesi ile uyuşmayan fiyat hareketlerinin yakından izlenmesine,

4- Enflasyon ile mücadele kapsamında tüm kurumların işbirliğinin en üst seviyede devam ettirilmesine ve gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmiştir."

Erdoğan: Dövizdeki köpüğü aldık, enflasyondaki köpüğü de alacağız

"Vatandaşlarımızı ne döviz kurundaki dalgalanmanın ne fahiş fiyat artışlarının yükü altında bırakmamakta kararlıyız." diyen Erdoğan, "Açıkladığımız tedbir paketiyle döviz kuru üzerindeki köpüğü almıştık. Enflasyon üzerindeki köpüğü de alarak ülkemizi hak etmediği görüntüden kurtaracağız." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin genel merkezinde Genişletilmiş İl Başkanları Toplantısı'nda konuştu.

2022 senesinin AK Parti'nin kuruluşunun 21'nci yılı, iktidara gelişlerinin 20 yılı olduğunu söyleyen Erdoğan, "Partimizin son 10 yılındaki en önemli hedefinin sembolü olarak 2023 'ü belirtmiştik. Bir yıl sonra bugünlerde inşallah 2023'e nasıl ulaştığımızı , 2023 seçimlerini nasıl organize edeceğimizi konuşacağız. Geçtiğimiz hafta MKYK toplantımız açılışımızda ifade etmiştik. Hiç şüphesiz yaşadığımız coğrafyada bin yıldır, her günümüz, her ayımız, her yılımız zorlu bir mücadele ile geçmiştir. Bu süreçte kimi zaman kritik yol ayrımıyla karşı karşıya geldiğimiz de olmuştur. Yaşadığımız şu dönemin kritik önemde olduğuna inanıyorum. Artık bir asrın eşiğine geldiğimiz Cumhuriyetimiz döneminde defalarca karşılaştığımız, defalarca yaşadığımız bir senaryo tekrar üzerimizde denenmek isteniyor.

Hiç uzağa gitmeye gerek yok sadece geçtiğimiz 8- 9 yılda yaşananlara baktığımızda bu gerçeği görebiliriz .AK Parti'nin milletimize en büyük hizmeti demokraside ve kalkınma altyapısında ülkemize sağladığı kazanımlar yanında işte bu oyuna meydan

okumuş olmasıdır. Gönül coğrafyamızın dört bir yanındaki vatandaşlarımızın samimi duasına nail olmayı bu mücadeleyi verme cesareti sergilemeye ve başarmaya borçluyuz. Türkiye, tüm mazlumlara ve mağdurlara kendi iradeleri ve gayretleri ile hak ve özgürlüklerine en ileri standartlarda kavuşabileceklerini, kalkınma hamlelerini neticelendirebileceklerini göstermiştir." dedi.

"Üstelik bu kadarla da kalmadık. Şimdi çok daha büyük bir atılımın içine girdik." diyen Erdoğan, "Artık Türkiye'yi dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri haline getirecek adımları atıyoruz. İlk defa 2011 yılında Türkiye hazır, hedef 2023 diyerek ilan ettiğimizden beri yaşanan her hadisenin gerisinde işte bu kavga vardır. Gezi olaylarından 17- 25 Aralık'a, çukur eylemlerinden 15'temmuz'a kadar her saldırı aynı gaye ile tertip edilmiştir. Bugüne kadar bizi yolumuzdan döndürmeye Muaffak olamadılar. Elbette sıkıntılar yaşadık, bedeler ödedik büyük ve güçlü Türkiye trenini rayında ve rotasında tutmayı başardık. Dünya salgınla başlayan sağlık krizi ve ekonomik krizle sarsılırken Türkiye hedefine özellikle doğru yürüyüşünü hızlandırmıştır. Ekonomi yönetimi önceliğimizi yatırım, istihdam, üretim, ihracat, cari fazla odaklı büyüme olarak belirledik. İhracatta 2021'i açıkladık. Küsura girmeyeyim 225 milyar dolar üzerinde tamamlamamız doğru yolda ilerlediğimizin ta kendisidir. Ülkemizin dört bir yanındaki organize sanayi bölgelerinde harıl harıl kapasiteler artırılıyor, fabrikalar büyütülüyor. Gaziantep'te 5 organize sanayi bölgesi var 6.'ıncıyı yapıyorlar. Bu millet çalışıyor, sanayicisi çalışıyor ama ana muhalefet yavruları ile beraber bu çalışmalarını görmüyor. Yeni yatırımlar yapılıyor." dedi.

Salgın öncesine göre istihdamın 2 milyon kişi artırıldığını bildiren Erdoğan şunları kaydetti: "Bu vesile ile hazineye ait tarım arazilerini kira ile kullanan çiftçilerimize bir müjde verelim. Hazineye ait tarım arazilerini kullanan çiftçilerimizin bu yerleri ecrimisil bedellerinin yarısına kiralayabilmelerini zaten sağlamıştık böylece ülke çapında 595 milyon metrekare hazine arazimizi 55 bin çiftçimiz tarafından ekilip biçilmeye başlanmıştır. Bu çiftçilerimizin tarımsal desteklerden faydalanabilmelerini temin etmiştik. Şimdi yeni bir kararla 55 bin çiftçilerimizin kira sözleşmelerinin yıllık artış bedelini yüzde 22'den yüzde 9'a indiriyoruz. Bu uygulamadan yeni hazine arazisi kiralayacak çiftçilerimiz de yararlanabilecektir. Her alanda milletimizin yanında olduğumuzu gösteriyoruz, göstermeyi sürdüreceğiz. Bununla birlikte sıkıntılar yaşamıyor değiliz."

Erdoğan, "Döviz kurundaki aşırı dalgalanma ve fiyatlardaki aşırı yükseliş gibi tatsız hadiseleri bu yolda önümüze çıkan dikenler çakıllar olarak görüyoruz. Milletçe canımızı acıtsa da bunları kısa sürede geri bırakacak ve ülkemizi dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına mutlaka dahil edeceğiz. Açıkladığımız tedbir paketiyle döviz kuru üzerindeki köpüğü hızla almiştık. Enflasyon üzerindeki köpüğü süratle alarak ülkemizi hak etmediği bu görüntüden kurtaracağız. Vatandaşlarımızı ne döviz kurundaki dalgalanmanın ne fahiş fiyat artışlarının yükü altında bırakmamakta kararlıyız. Yeni ekonomi programımızda istihdamımızı önceliklerimizi en başında koymamızın sebebi insanlarımızın aşına ve işine halel getirmemektir. Asgari ücretten

memur ve emekli maaşlarındaki artışa kadar her konuda bu anlayışı gözettilik, hayata geçirdik. İnşallah en zoru geride bıraktık. Bundan sonra emeklerimizin karşılığını alma, milletimize hedeflerimize adım adım yaşlaştığımızın gösterme vaktidir." ifadelerini kullandı.

Salondakilere seslenen Erdoğan, "Göreviz, vatandaşlarımıza daha çok ulaşmanız, yaptıklarımızı, yapacaklarımızı onlara daha sık anlatmaktır. Ülkemize kazandırdığımız eser ve hizmetleri bıkmadan usanmadan anlatmayı lütfen sürdürün. Türkiye'nin maruz kaldığı saldırıları ve bunların gerisindeki niyetleri her fırsatta ifade ediyoruz. Muhalefet diye karşımıza çıkartılan yamalı bohçanın kifayetsizliğini ve tutarsızlığını örnekleriyle gösterin. Ülkemizin dünyanın en büyük 10 ekonomisi yapma kararlığımızı ve bu çerçevede uyguladığımız politikaların doğrulunu samimiyetle savunun. Türkiye 2023 hedeflerine ulaştığında milletimizin elde edeceği kazanımları sık sık hatırlatın. 2053 vizyonumuzu ve bunun ilk hedefi olan Yeşil Kalkınma devrimini özellikle gençlerle sürekli paylaşın. Başaracağımıza olan inancımızı halkımıza ne kadar yansıtırsak onlardan alacağımız destek o derece büyük olacaktır. Ülkemiz 2023 kavşağına yaklaştıkça bizim sorumluluğumuz giderek daha çok artıyor. Muhalefetin ülkemize ve geleceğimize dair hiçbir vizyonu, hedefi, derdi olmadığı milletimiz tarafından yakından görülüyor. Milletimizden umudunu kesen muhalefet ise başarısızlığını örtmek, çapsizliğini gizlemek için her yola başvuruyor. Yalan bunlarda bini bir para. Bu denli yalanı başarılı bir şekilde sergileyen bir başka parti ben siyasi hayatımda görmedim. Ülkemizin karşılaştığı sorunlara makul, mantıklı çözüm önerileri sunmak yerine çareyi vesayete göz kırpmakta, halkımızı kutuplaştırmakta hatta ülkemizdeki yabancı büyükelçilere şikayet mektubu yazmakta arıyorlar. Yamalı bohça ittifakının sözde milliyeti ortağı şehit yakınlarımıza galiz küfürler savururken ittifakın diğer ortağı ise hemen her gün toplumumuzun bir kesimini alenen tehdit ediyor. Bugüne kadar CHP'nin başındaki zatın tehditlerden neredeyse payını almayan kalmadı. Paşa keyfi kimi isterse hedef tahtasına onu koyuyor. Ağzını her açtığında muhtarlarımızdan öğretmenlerimize, polislerimizde hakimlerimize, valilerimizden AK Parti, seçmenine kadar herkese tehditler savuruyor. Bay kemal yarın 2 bin civarında muhtarla burada bir arada olacağım. Muhtarlarla nasıl bir araya gelinirmiş sana da bunu göstereceğim. Öyle ki işi devletin kurumlarını basmaya kadar göturdüler. Hukuk ve demokrasi içinde sorumlu siyaset yapma varken bunlar siyasi eşkıyalık yapmaya özen gösterdiler. Millet adına hesap sormakla mafyacılık oynamayı iyice birbirine karıştırır oldular. Baktılar, tehdit dili işe yaramıyor, kimse bunlardan korkmuyor, çekinmiyor, şimdide doğrudan milletin inancına tarihine, medeniyet değerlerine hakaret etmeye başladılar Güya helalleşme diyerek çıktıkları yolda az gittiler, uz gittiler, dere tepe düz gittiler sonuçta vara vara tek parti faşizmine geri döndüler." dedi.

Erdoğan CHP'li Özel'in açıklamalarına sert tepki göstererek, "Son toplantımızdan bu yana yaşananlar 2022 CHP'si ile tek parti CHP'si arasında zihniyet açısından hiçbir fark olmadığını göstermiştir. Kemal Kılıçdaroğlu CHP'si 1940'ların diktacı, jakoben millete ve milletin değerlerine düşman CHP'sinin güncel sürümünden ibarettir.

Aradan geçen vakitte dünya değişmiş, Türkiye değişmiş, hatta eski canlar bardak olmuş ama CHP faşist karakteri ve kafası hep aynı kalmıştır. Kendilerini ne kadar farklı göstermeye çalışırlarsa çalışsınlar bir noktada gerçek yüzlerini ifşa etmekten kurtulamıyorlar. Ajans patentli takiye siyasetleri çıkmaza girdikçe bilinç altlarında ne varsa onu konuluyor zehirli dillerini, ve karanlık niyetlerini belli ediyorlar. Bay Kemal'in Yardımcısı çıkmış Diyanet İşleri Başkanlığımıza saldırarak güya Diyanet'in okul öncesi eğitim vermesini eleştiriyor hatta hakaretlerini orta çağ zihniyeti hezeyanıyla doğrudan milletin inancına ve değerlerine kadar vardırıyor. Neymiş efendim dinini diyanetini öğrenen çocuklar üniversiteye gidince bilimin b"sini, fiziğin f"sini ,matematiğin m"sini bilmiyormuş. Neymiş, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın okul öncesi evlatlarımıza eğitim vermesi bilimsel değilmiş, çağ dışıymış Bre Gafil asıl çağ dışı olan sensin, senin bu faşist zihniyetin. Asıl gerici olan orta çağ karabalığında asıl debelenen sen ve senin gibi meseleye marjinal ideolojilerin at gözlüğünden bakanlardır. Şimdi ben burada CHP Genel Başkanı'na soruyorum anayasal bir kurum olan Diyanet İşleri Başkanlığı'nın görevini hakkıyla yapmasından niçin gocunuyorsunuz. İstikbalimizin teminatı olan çocuklarımızın Kur'an-ı Peygamberimizin örnek hayatını, medeniyet değerlerimizi öğrenmesi sizi neden rahatsız ediyor. İslam tarihinin en parlak dönemine Batılıların kendini tarif için kullandığı Ortaçağ, karanlığı yaftası vurmaktan utanmıyor musunuz? Bu milletin dininden , diyanetinden, inançlarını özgürce yaşama, evlatlarını özgürce yetiştirme hakkından kirli ellerinizi ne zaman çekeceksiniz.

Milletimize kimliğini, ve karakterini veren mukaddes değerlerimizi aşağılamaktan ne zaman vazgeçeceksiniz, artık cambazlığı sahtekarlığı bırakın. Yeri geldiği zaman peygamberimize, Kur'an'a sahip çıkacaksınız, yeri geldiği zaman ağzınızda dilinizde hangi kusmuk varsa onu kusacaksınız." dedi.

Kılıçdaroğlu'na da tepki gösteren Erdoğan, "Çok açık ve net söylüyorum CHP Genel Başkanı bu skandalı karanlıkta ısıklık çalarak geçiştiremez bunun bedelini ödeyecek. Bu edepsizlik görmezden gelinerek , susularak, hiçbir şey olmamış gibi yüksek siyasetçilik oynayarak savuşturulamaz. CHP Genel başkanı başta Ortaçağ zihniyeti ifadesi olmak üzere bu hezeyanları açıklamalı, şayet izah edemiyorsa çıkıp milletin ve diyanet camiamızdan özür dilemelidir. Aksi takdirde milletimiz tıpkı şehit yakınına ağız dolusu küfür eden ittifak ortakları gibi CHP'ye sandıkta gereken dersi Allah'ın izni ile verecektir. Biz de AK Parti olarak meselenin üzerine gitmeye her fırsatta doğruları anlatmaya bu Cehalet abidelerinin maskelerini düşürmeye devam edeceğiz. Hangi inançtan, meşrepten , siyasi görüşten olursa olsun insanımızın ötekileştirilmesine hor, hakir görülmesine, hakaretlere uğramasına müsaade etmeyeceğiz. Türk siyasetinin gözünü ve kalbini kin bürümüş bu kifayetsiz muhterisler tarafından lekelenmesine izin vermeyeceğiz. Bunların ahlaksızlığına ahlaksızlığına, ahlak dışı, edep dışı, bu ağızlarına bu ülkeyi biz terk etmeyeceğiz. Muhalefet ne yaparsa yapsın biz son 20 yıldır olduğu gibi bir olacağız, iri olacağız, diri olacağız, kardeş olacağız hep birlikte Türkiye olacağız. Utanmadan sıkılmadan sokaklara döküleceklermiş, meydanlara döküleceklermiş. Siz 15 Temmuz görmezsiniz mi nereye dökülürseniz dökülün

15'Temmuz'da sokağa dökülenlere bu millet nasıl dersini verdiyse siz de dökölün siz de aynı dersi evelallah alırsınız. Bizler Cumhur İttifakı olarak hepinizi önümüze katarız gideceğiniz yere kadar kovalarız. 84 milyonun her bir ferdini öz kardeşimiz görerek muhabbetle bağrımıza basıyoruz basacağız. Cumhur İttifakı olarak karşıımızdaki yamalı bohça ittifakının kin ve nefret siyasetini, kardeşlik siyasetimizle inşaallah yine boşa çıkaracağız." diye konuştu.

CHP'nin 'kur artışı araştırılsın' önergesi reddedildi

CHP'nin kur artışına ilişkin iddialar araştırılsın istemiyle Meclis'e sunduğu önerge reddedildi.

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), döviz kurlarında yaşanan artışların ve bu artışlar sırasında yapılan işlemlere ilişkin iddiaların araştırılması için TBMM'ye önerge verdi.

CHP, döviz kurlarında yaşanan artışların ve bu artışlar sırasında yapılan işlemlere ilişkin iddiaların Meclis'te kurulacak bir komisyonda araştırılması için bir önerge hazırlayarak TBMM'ye sundu. CHP'nin grup önergesi, AK Parti ve MHP'nin oylarıyla reddedildi.

ALTSO Başkanı Şahin: Elektrik zamları enflasyon oranına çekilmeli

Alanya Ticaret ve Sanayi Odası (ALTSO) Başkanı Mehmet Şahin, elektrikte yüksek oranda zamlarının enflasyon oranına çekilmesi gerektiğini belirterek, “Yüzde 162'ye varan zam oranlarının TÜİK'in açıkladığı yüzde 36'lık enflasyon oranı seviyesine çekilmesinin hakkaniyetli olacak” dedi.

ALTSO 2022 yılının ilk yönetim kurulu toplantısı gerçekleştirdi. Burada konuşan ALTSO Başkanı Şahin, “Toplantımızda yeni yılda uygulamaya giren fahiş oranlardaki elektrik zamlarını değerlendirdik. Bu zam oranlarının turizm ve tarım sektörlerinin yanı sıra hanelerde de krize neden olabileceğine dikkat çektik. Yüzde 162'ye varan zam oranlarının TÜİK'in açıkladığı yüzde 36'lık enflasyon oranı seviyesine çekilmesinin hakkaniyetli olacağını ifade ettik. Bu konudaki görüş ve taleplerimizi ilgili bakanlıklar nezdinde takip edeceğiz” diye konuştu.

İhracatçıya "TL baskısı" tarım ve gıda ihracatını tehdit ediyor

Ali Ekber YILDIRIM

05 Ocak 2022 Çarşamba

Merkez Bankası, 16 Ocak 2020 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren ihracat genelgesinin Ek 1. maddesini 2 yıl sonra uygulamaya koydu. Yayınlanan uygulama talimatı ile ihracatçıların gerçekleştirdikleri ihracat bedelinin en az yüzde 25'ini Türk Lirası'na çevirme zorunluluğu getirildi.

Uygulama talimatına göre, İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) veya Döviz Alım Belgesi'ne (DAB) bağlanan ihracat bedeli dövizin yüzde 25'i, söz konusu belgelerin düzenlendiği tarihteki işlem kuru üzerinden Merkez Bankası'na satılmak üzere belgeleri oluşturan bankaya satılacak. Banka nezdinde Merkez Bankası adına Amerikan Doları, Euro ve İngiliz Sterlini hesaplar açılacak. Bankanın uygulama talimatı kapsamında satın aldığı dövizler saat 17.00'ye kadar Merkez Bankası'na bildirilerek toplu bir şekilde söz konusu hesaplara aktarılacak.

Merkez Bankası hesabına aktarılan dövizlere ilişkin dekont, ekstre ve benzeri belgeler ile bilgiler ve döviz alış yapılan tutarlara ait bilgiler bankalarca Merkez Bankası'na aynı gün elektronik ortamda bildirilecek. Banka tarafından Merkez Bankası'nın hesabına aktarılan dövizler, Merkez Bankası tarafından işlem kuru üzerinden satın alınacak. Döviz alış işlemleri karşılığı Türk Lirası tutarları, Merkez Bankası tarafından bankanın EFT merkezine masrafsız olarak gönderilecek.

İşin teknik yanı sıra, ihracatçı bir ürünü ihraç ettikten sonra ihracat bedelini dolar, Euro veya sterlin cinsinden Türkiye'de çalıştığı bankaya getirdiğinde yüzde 25'ini Merkez Bankası'nın belirlediği o günkü kurdan Merkez Bankası'na satarak Türk Lirası'na çevrilmesi zorunlu hale getiriliyor. Yani ihracatçı 100 bin dolarlık bir ihracat yaptıysa, bu 100 bin doları Türkiye'ye getirdiğinde 25 bin dolarını o günkü kurdan Türk Lirası'na çevirmek zorunda kalacak. Ama bununla ilgili kur garantisi yok. Merkez Bankası'nın belirleyeceği kur üzerinden çevrilecek.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı verilere göre Türkiye 2021'de 225 milyar dolar ihracat yaptı. Bunun yüzde 25'i, yani 56 milyar doların Merkez Bankası'na satılması demek. Uygulama ile "Merkez Bankası rezervini artıracak bunda ne sakınca var?" denilebilir. Fakat kur farkından dolayı ihracatçı ve dolayısıyla üretici bundan zarar görecek.

Yüzde 25 TL zorunluluğu gıda ihracatını nasıl etkiler?

Yeni uygulamaya ihracatçılar tepki gösteriyor. Tarım ve gıda ürünleri ihracatı yapan ihracatçılardan çok sayıda telefon, mesaj geldi. İzmir Ticaret Odası Gıda İmalat Meslek Komitesi Başkanı, ihracatçı Cemil Gökçen yeni uygulamanın ayrıntılarını ve neler getireceğini bizim için kaleme aldı. Özetleyerek paylaşıyorum:

1- Sektör ayırmaksızın tüm resmi ihracat yapanlara, yurt dışından getirilen ihracat bedellerinin yüzde 25 oranında (şimdilik) TL'ye dönme zorunluluğu getirildi.

2- Sektörde 15. yılını yaşayan bir ihracatçı olarak, 3 yıllık bankacılık deneyimi dışında, 2007 Eylül'den bu yana, AK Parti iktidarı boyunca sadece gıda ihracatı yaptım. Bunun ilk 6 yılında Dolar / TL kuru =1,50 TL civarındaydı (2007 Eylül - 2013 Eylül orası). 2013 Eylül ayında 1 dolar = 2,00 TL ile başlayan dönem, 2018 Haziran'da 1 dolar = 4,75 TL ile devam etti. Haziran 2018 - Ocak 2022 arasında ise dolar 4,75 - 17,75 arasında hep artan bir seyir izledi.

İhracatı teşvik politikası ciddi tehlikede

3- Ben hep gıda ihracatı yaptım. Yukarıdaki dönemlerin ilkinde genelde aşırı pahalı TL nedeniyle ihracat yapmak zor, ithalat yapmak kolaydı. İkinci dönemde ithalat daha az artmaya, ihracat ise görece rekabetçi kur nedeniyle daha rahat yapılabilir hale geldi. Ama, yerli ve milli hammadde ve ara malı tedariki sağlanamadığı için ihracattaki artış istenen oranda ve verimde olmadı. Gıda ile örnek vermek gerekirse, Türkiye ciddi bir makarna, bulgur ve un ihracatçısı haline geldi. Ama kendi buğdayı ile değil Rus ve Ukrayna buğdayı ile. Türkiye, bir zamanlar da ciddi bir ayçiçeği yağı ihracatçısı idi, ancak şimdi ciddi bir ayçiçeği yağı ithalatçısı. Kendi ürünü kendine yetmediği için zorunlu olarak pahalı dolar ile bu ürünü ithal etmek durumunda. Benzer sıkıntı buğdayda da kendini gösteriyor. Gerekli verim artışı sağlanmaz ise, ayçiçeği yağında yaşanan fiyat şokları kısa zamanda buğday, un ve ekmek fiyatı başta olmak üzere tüm ürünlerde kendini hissettirecek. Son dönemde ise ithalat yapmak neredeyse imkansız, ihracat yapmak ise devlet politikası olarak teşvik ediliyor. Ancak teşvik politikası alınan bu yanlış kararla ciddi oranda tehlikeye girmiş durumdadır.

Her şey dövizle alınıp ihraç ediliyor

4- Biz ihracatçılar, Türkiye'deki fabrikalardan, yurt dışındaki alıcılar adına ürün tedarik edip, bunları alıcının ayağına kadar gönderen, alım ve satım tüm işlemleri de kur riski yaşamamak adına döviz ile yapan şirketleriz. Doların yatay ya da zaman zaman aşağı yönlü olduğu yukarıdaki ilk iki dönemde sanayiciler, yurt dışına göndermek için aldığımız, sözleşme imzaladığımız pek çok ürünü bize TL cinsinden satarlardı. Ancak

3. dönem ile birlikte sanayici de bize döviz bazında mal vermeye başladı. Yani şu şekilde anlatayım, eskiden Turgutlu'ya gidip 3-4 tır salatalık turşusunu TL cinsinden alabilir, bunu döviz olarak satar ve gelen bedeli de TL'ye dönerek, sanayiciye öderdik. Ancak zamanla ambalaj, kapak, etiket, cam, teneke, koli, sitrik asit, nakliye, enerji, yakıt, hatta hammaddenin kendisi vb. tüm maliyet grubu, dolar kaynaklı artmaya başladığı için Turgutlu'daki fabrika da bize dolar cinsinden fiyat vermeye başladı. Yoksa sattığı malı aynı fiyattan yerine koyamayacaktı. Biz de bir sonraki siparişte yok satmak zorunda kalacaktık, ya da fiyat değişimine (artışına) gidip alıcı firma ile sorun yaşamaya mecbur kalacaktık. Bu nedenle biz de örneğin 100 bin dolara aldığımız 3 tır kornişon salatalığı, 105 bin dolara ihraç ettiğimizde sanayiciye 100 bin dolar ödemeye başladık. Bugün de halen bu şekildedir. Bugün az sayıda da olsa TL fiyat veren firmalar var.

İhracat zarar görür vergi gelirleri azalır

5- Şimdi bu yönetmeliğe göre ihracat yapan tüm firmalar (sanayiciler ve bizim gibi aracı ihracatçılar) hepimiz yurt dışından getirdiğimiz ihracat bedellerinin bugün için yüzde 25'ini (yarın ya da ileride, bir gece yarısı bu oran yüzde 40 vb. olabilir) Merkez Bankası'nın o gün açıklayacağı bir kurdan TL'ye dönmek durumundayız. Biz TL'ye döndükten sonra kur yukarı giderse, yeniden döviz alırsak zarardayız. Kambiyo zararı dediğimiz bu olay esasında firmaların gelirini de azalttığı için, devletin toplayacağı vergiyi de azaltır. Zoraki bir işlem olduğu için de sanayici zaten kur zararına bakmaksızın, güven ortamı olmadığından dolayı, eline TL geçtiği anda yine döviz alacaktır. Buna mecburdur.

Ambalaj, navlun lojistik hizmetleri dövizle

6- Yukarıdaki kornişon salatalık örneğine dönersek. Ambalaj her zaman döviz cinsinden fiyatlanır. Cam, cam-pet, teneke konserve, pet şişe, teneke şişe, kapak, etiket, içerik sitrik asit, koli, palet, streç film, alüminyum pouch, doypack (bunlar, havası alınmış vakumlu ambalaj, atmosferik ambalaj, donuk ürünler için ambalaj) ve benzeri hep döviz ile fiyatlanır, döviz ile alınır, ithal edilir. Ambalaj maliyeti de ürünün nihai maliyetinin ciddi bir oranını oluşturur; konserve turşu, zeytin, reçel, salça vb. ürünlerde bu oran yüzde 35 ile yüzde 55 arasındadır. Fabrikalar bu ambalaj ürünlerini başta Şişecam, Anadolu Cam, Sarten ve Sarıbekir olmak üzere neredeyse günlük dövize endeksli fiyat açıklayan yerlerden alırlar. Bu firmalara ya dolar ile ya da TL cinsinden ise dolar karşılığını peşin olarak öderler. Neredeyse tüm üretim maliyetleri, gübre, ilaç, tohum, makineler, enerji (doğalgaz, elektrik), tüm akaryakıt ve navlun (karayolu, denizyolu vs.) hepsi döviz ile fiyatlanır. Bu şartlar altında Turgutlu'daki fabrikanın kendisinin ya da ondan malı alıp satan ihracatçının yurt dışından getirdiği ihracat bedelinin değil yüzde 25'inin, yüzde 2'sinin TL'ye dönme ihtimali yoktur. Bu kadar karmaşık, hammaddesi hariç kalan her şeyi ithalata ve dövize bağlı (toprak, güneş, su ve işçilik yerlidir) ve tahmin edilemeyen bir üretim yapısında, yarının garanti olmadığı bir yerde nasıl dövizimizi TL'ye dönelim?

Döviz kredileri de olumsuz etkilenecek

7- Bunun yanında pek çok büyük firma ihracat alacaklarına güvenerek, başta Eximbank olmak üzere, yerli ve yabancı finansal kurumlardan, düşük faiz olması nedeniyle çeşitli krediler çektiler. Bunları döviz cinsinden ödüyorlar. Bunların ödemesinde oluşacak kur zararlarını, kambiyo zararlarını kim tazmin edecek? Ödenemeyen yabancı para çeklerinden dolayı, çeki yazılan, senedi vurulan firmayı itibarını kim savunacak?

8- İhracat navlun giderleri de tümüyle döviz cinsindendir. Eskiden navlunun ihracat bedeli içindeki payı görece düşüktü. Pandemi ve küresel tedarik zinciri sıkıntısı sonrası geldiğimiz noktada, sadece navluna çalışmak durumunda olan içecek, meyve suyu, su, maden suyu, makarna ve un sanayisi var. Navluna ciddi para ödeyen, gelirin ciddi bir kısmını lojistiğe ayıran firmalar var. Bugün soğuk zincir ile yurt dışına donuk meyve sebze, baklava, börek, balık, süt ve süt ürünleri gönderen ciddi firmalar var. Soğuk zincirdeki bir firmanın TL maliyet hesaplaması bile mümkün değildir.

9- Bugün Türkiye'den Amerika Birleşik Devletleri limanlarına giden 40'lık konteyner için istenen bedel 7- 8 bin dolar civarındadır. En çok ihracat yaptığımız İngiltere, Almanya, Hollanda limanlarına giden konteynerler için 4-5 bin Euro fiyat ödemekteyiz. 1 konteyner biber turşusu 12 x 370 gr cam kavanozda, FOB satış tutarı yaklaşık 22 bin dolardır. Konteynerde 42 bin adet kavanoz var yaklaşık. Navlun de eklediğiniz zaman CIF satış tutarı 30 bin dolar yapar. Bunun %25'ini zoraki olarak TL'ye dönseniz, geri kalan 24 bin dolar ile sanayici, ihracatçı, navlun mu ödesin, Şişecam'a 42 bin adet boş cam kavanoz parası mı ödesin, Sarten'e 42 bin adet kavanoz kapağı parası mı ödesin, 24 adet fimuge palet, binlerce plastik şirink, mukavva tava mı ödesin, enerji maliyeti mi ödesin, fiyatı fırlamış taze biberi mi alsın, ne yapsın?

Pazarlar kaybedilebilir

10- Bugün çevremizde Bulgaristan, İran, Yunanistan, İtalya, Makedonya, Arnavutluk, Suriye, Lübnan vb. pek çok ülke markalı gıda ihracatı yapmak, mevcudu artırmak için fırsat kovalamaktadır. Eğer ihracatçımızın elindeki dövizleri zoraki olarak TL'ye döner, bu firmaların ihracat rekabet güçlerini azaltırsak, kendi bindiğimiz dalı keser, rakiplerimize fırsat veririz. Katma değerli ihracat yapıyorken, yurt dışı marketlerden bir defa çıkarsak, bir daha girmemiz çok zor olur. İhracatçının elindeki bedeller ekonomimiz için bir finansal cephanedir, kötü günler için, döviz şokları için özel sektörün elindeki yedek akçedir. Zaten bankalarda kuzu kuzu yatıyor, hiç bir ihracatçı sanayici bunu yastık altında saklamaz, saklayamaz. Dönen bir çark var, rutin ödemeleri var. Biz mal satınca para kazanırız, döviz azalınca ya da artınca değil, çünkü maliyet yapımız halen dövize bağımlıdır.

11- Gerçek anlamda yerli ve milli bir sanayi, yerli hammadde ve ara malı dönüşümü sağlamadan, salt döviz bulmak amacıyla kurgulanan bu kararlar, ülkemizin ihracatını

arttırmayacağı gibi, elimizdeki pazarlardaki rekabet gücümüzü de azaltır. Bindiğimiz dalı keser ve girişimci, risk alan bir ihracatçı sınıfını da kaybederiz".

Özetle, Merkez Bankası'nın yeni uygulaması tarım ve gıda ürünleri ihracatını da olumsuz etkileyecek. İhracatçıların beklentisi uygulamadan vazgeçilmesi veya ille de uygulanacaksa en azından kur garantisi getirilmeli.

“İcat çıkarma!”

Alaattin AKTAŞ

05 Ocak 2022 Çarşamba

✓ Şapkadan tavşan çıkara çıkara ilerliyoruz. Bu sihirbazlık gösterisinin altında yatan da faiz indirimi azmi!

✓ Önce kur korumalı mevduat, baktık buradan pek döviz geleceği yok, şimdi de ihracatçının dövizinin yüzde 25'ine el koymak... Bakalım sırada ne var? Çocukken bu sözü rahmetli annemden çok duyardım. Farklı bir şey yapmak istediğimde eğer bu hoşuna gitmezse annem “İcat çıkarma” diye çıkışırdı.

Son günlerde ekonomide şapkadan ha bire tavşan çıkarılıyor ya... İşte bu söz geldi aklıma.

Ama şapkadan çıkarılan tavşan sevimli mi sevimlidir ve bu yapılanın kimseye zararı da yoktur. İzleyen eğlenir, güler geçer...

Ne var ki bu kez durum hiç de öyle değil. Şapkadan çıkan tavşanlarla, yeni yeni icatlarla günü ya da ayları kurtarıyoruz, hepsi bu. Sorunlar halının altına süpürülüyor. Nereye kadar, belli değil.

Son iki haftaya bakın; peş peşe yeni icatlar görüyoruz. Ancak bu yeni icatlar sorunu çözmeyi değil, yalnızca ötelemeyi, ertelemeyi sağlıyor.

Elimizde kocaman bir örtü, sorunların üstünü örtüyoruz! Yaptığımız bundan ibaret.

“Bize döviz gerek döviz”

Yunus Emre'den esinlenerek söyleyelim:

“Bize döviz gerekiyor döviz, hem de çok döviz!”

Döviz açığı veren bir ülke olarak hep bu durumdaydık da, son dönemde attığımız adımlarla ihtiyacın daha da artmasına yol açtık.

Kör topal da olsa kendi rutini içinde ilerleyen ekonomiye ilk darbeyi eylül ayındaki faiz indirimiyle indirdik. Devamı geldi bu indirimlerin ve Merkez Bankası faizi yüzde 19'dan yüzde 14'e kadar çekildi.

Bu indirimlerin bankaların Merkez Bankası'ndan ucuza fonlanmasından başka hiçbir işe yaramadığını ve bir dizi sorun yarattığını sık sık yazdık. Bu kez özellikle aralık ayında kurda baş döndüren bir artış da başladı.

Kur yükseliyor, kurun yükseldiğini gören döviz almaya koşuyor; bu durum kuru daha da yukarı çekiyor ve bu bir kısır döngü halinde devam edip gidiyordu. Bu gidişe bir şekilde dur demek gerekiyordu da, nasıl?

"Faiz sebep enflasyon netice" tezinden vazgeçecek ve faizi mi artıracaktık, yoksa başka keşiflerde mi bulunacaktık? Tabii ki faize dokunmadık ve icat üstüne icat çıkardık...

Kur korumalı mevduatla başladı

"Önlemler" paketi 20 Aralık akşamı açıldı. Kur korumalı mevduatı icat edilmişti.

Piyasalar "gece vakti" bu yeni keşfi nasıl coşkuyla karşıladı, nasıl coşkuyla karşıladı, sormayın gitsin!

Vatandaş döviz satmak için adeta kuyruğa girdi! Dolar bir anda 18 liradan 11-12 liraya iniverdi.

Üstelik birileri kıpır kıpırdı, yerinde duramıyordu.

Ama takke çok çabuk düştü, kel göründü! Meğer vatandaş o gün de, o hafta da döviz satmamış, hele hele şirketler hiç satmamış, aksine döviz alımı olmuştu.

Peki döviz satan kimdi; kim olacak kamu bankaları ve Merkez Bankası ne güne duruyordu...

Hadi o gece ittire kaktıra döviz düşürülmüştü ama vatandaş bu yeni mevduata dudak büküyordu. Yeni uygulama hiç de umulan etkiyi yaratmadı. Sanki biraz temenni niteliğinde olan bazı tutarlar açıklanıyor ve "Şu kadar para yatırıldı" deniliyorsa da bu tutarlar doğrudan kur korumalı mevduatla mı ilgili, pek belli değil. O yüzden Merkez Bankası ve BDDK'nın bu konudaki resmi verilerini bekliyoruz.

İhracatçının döviz

Eveleyip gevelemenin alemi yok! Kur korumalı mevduat hesabı tutmadı. Öyle görünüyor ki özellikle döviz hesaplarından çözülme neredeyse hiç olmadı. Dedik ya, bu konudaki resmi verilerin tüm detayıyla açıklanmasını bekleyeceğiz, durum o zaman net olarak ortaya çıkacak.

Kur korumalı hesap ilgi görmeyip dövizde bir çözölme olmayınca başka bir icat çıkarıldı.

İhracatçı elde ettiğı dövizin yüzde 25'ini Merkez Bankası'na satacaktı. Bu düzenleme yılbaşından itibaren uygulama girdi.

Öyle ya, Merkez Bankası nasıl döviz satıp piyasaya müdahale edecekti. Kendine ait olmayan döviz sat sat; nereye kadar! Merkez Bankası artık piyasaya daha rahat müdahale edebilir hale geldi.

Farkında mısınız, artık Merkez Bankası'ndan piyasaya müdahale edildiğine ilişkin açıklama pek gelmez oldu. Ama herkes biliyor ki bu müdahaleler arka kapıdan devam ediyor.

Merkez Bankası'nı nasıl ve niye kâra geçirdik?

✓ Son keşif Merkez Bankası bilançosundan... 30 Aralık'ta 70 milyar zararda olan Merkez Bankası 31 Aralık'ta nasıl oldu da 60 milyar kara geçti ve bu operasyon niye yapıldı?

Hani uzayı gözleyen gök bilimciler vardır. Bunu amatörce yapanlar da çoktur. Son aylarda pek popüler olan Don't Look Up filminde olduğu gibi bir göktaş keşfettiniz mi, çok mutlu olursunuz. Ama bu göktaşının dünya için tehdit oluşturduğunu anladığınız an mutluluğunuz bir anda yok oluverir. Hele hele söz konusu filmde olduğu gibi bu konuda önlem alması gerekenler durumun ne kadar vahim olduğunu idrak edemeyip kıllarını kıpırdatmıyorsa...

Bizim ekonomide bazı verilerin detayına inip keşif yapmak da adeta kuyruklu yıldız ya da göktaş keşfetmek kadar zor ve bu yüzden de herkes bunu yapamıyor.

Hele hele Merkez Bankası bilançosundan...

Türkiye'de Merkez Bankası bilançosunu en iyi okuyan isimlerden biri olan ekonomist Haluk Bürümcekçi adeta yeni bir keşfe imza attı.

Son icat Merkez Bankası bilançosunda yapılmıştı.

Bürümcekçi, Merkez Bankası bilançosunun 30 Aralık'ta 70 milyar lira zararda görünürken bir gün sonra 31 Aralık'ta 60 milyar lira kara geçtiğini fark etti. Ne olmuştu da bilançoda bir günde 130 milyar liralık bir iyileşme sağlanmış ve böylece zarardan kara geçilmişti.

Haluk Bürümcekçi, bu aktarım için Merkez Bankası Kanunu'nun 6'linci maddesi gereğince döviz satışı yapıp karın realize edilmesi gerektiğine dikkat çekiyor ve şöyle diyor:

“Oysa yılın son günü bu boyutta kamuoyuna duyurulmuş bir döviz satışı bilinmiyor. Önceki yıllarda da yılın son günü böyle büyük değişimler gözlenmiyor. Bu operasyonla beraber Merkez Bankası 2021 yılını da kar ederek kapamışa ve nisan ayında Hazine’ye kar aktarımı yapacak hale gelmişe benziyor. Umarım bu büyük değişimin nasıl gerçekleştiği konusunda kamuoyuna önümüzdeki günlerde açıklama yapılır.”

Hazine’nin dövizini mi kullandı?

Şimdi kafalarda bir dizi soru işareti ve kuşku var. Merkez Bankası bu operasyonu nasıl yaptı?

Bir iddia, bu operasyonun Hazine’nin Merkez Bankası’ndaki dövizini kullanılarak yapıldığı yönünde.

Eski bir Hazine bürokrati dostum uyarıda bulundu:

“Hazine’nin Merkez Bankası’nda tuttuğu döviz, yalnızca dış borç ödemesinde kullanılabilir. Merkez Bankası bu dövizle bir işlem yaparak kar etmişse, bu durum Hazine’nin zarara uğradığı anlamına gelir. Bu da suçtur.”

Merkez Bankası altın mı satıp aldı?

Operasyonun nasıl yapıldığına ilişkin bir başka iddia da Merkez Bankası’nın altınlarını satıp aldığı yönünde. Milyarlarca dolarlık altın söz konusu ve işlemin de kamu bankalarıyla yapıldığı ileri sürülüyor.

İşlem aynı gün gerçekleştirildiği için bilançoda altın miktarı da değişmiyor.

Yani şimdi harıl harıl bu “kara geçme ve Hazine’ye kar aktarma durumuna gelme” operasyonunun nasıl yapıldığı ve bu işlemlerin mevzuata uygun olup olmadığı çözülmeye çalışılıyor.

Abdulkadir Selvi

Anketlerde rüzgâr değişti

5 Ocak 2022

Ekonomideki dalgalanma, siyasetin seyrini de belirliyor.

Dövizin yükseldiği, etiketlerin zamlandığı dönemde iktidarın oyları gerilerken, dövizin düşmesiyle birlikte Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'a duyulan güven de artıyor.

Optimar'ın 20-28 Aralık tarihleri arasında 2526 kişi ile yaptığı ankette ise bu iniş çıkışlar çok net bir şekilde gözleniyor. Bir nokta daha var. O da dövizin roket hızıyla yükseldiği dönemde kırırdayan CHP oylarının, dövizin gerilemesiyle birlikte eski seviyesine indiğinin gözlenmesi.

Optimar'ın anketindeki 20 Aralık tarihine dikkatinizi çekerim. Yeni ekonomi politikasının uygulamaya konulduğu ve dövizdeki yükselişin tersine döndüğü tarih olması açısından önemli. Yani **Hilmi Daşdemir**'in başkanı olduğu Optimar'ın araştırması yeni.

PARTİLERİN OY ORANI

Bakmayın muhalefet partilerine fatura kesip AK Parti'yi düşük göstermeye çalışan anket firmalarının çalışmasına. Optimar'ın anketinde kararsızlar dağıtıldığı takdirde partilerin oy oranı şöyle çıkıyor:

AK Parti: Yüzde 39.1

CHP: Yüzde 24

MHP: Yüzde 10.1

İYİ Parti: Yüzde 10

HDP: Yüzde 10

RÜZGÂR TERSİNE DÖNDÜ

Doların düşüş trendine girmesi sadece ekonomik göstergeler değil, siyasi iklimin değişmesine de yol açmış. Optimar'ın kasım ayı anketinde AK Parti'nin oy oranı

yüzde 37.5 çıkmıştı. Aralık anketinde ise AK Parti iki puanlık bir yükselişle 39.1'e yükselmiş.

CHP'DE GERİLEME

'**Ekonomiyle ilgili sorunu hangi parti çözer**' denildiğinde, kasım ayında ankete katılanların ancak yüzde 27.88'i '**AK Parti çözer**' demişti. '**CHP çözer**' diyenlerin oranı ise yüzde 25.17 olmuştu. Optimar'ın 20 Aralık kararlarından sonra yaptığı araştırmada ise, 'Ekonomiyle ilgili sorunu hangi parti çözer?' sorusuna ankete katılanların yüzde 32.3'ü AK Parti derken, CHP diyenlerin oranı gerileyerek yüzde 21.3'e düşmüş.

SANDIĞA YANSIYOR

CHP, ekonomideki dalgalanma sırasında yakaladığı avantajı kullanamamış. AK Parti ise yeni ekonomik modelle birlikte yeni bir fırsat yakalamış gözüküyor. Önemli olan ekonomideki iyileşmenin geniş kitlelere yansması. Halkımız refah artışını hissederse, bunun seçim sandığına yansımada tereddüt gözlenmiyor. Ekonomi kadar hiçbir gösterge, doğrudan seçim sonuçlarına etki etmiyor. İktidar ve muhalefetin bu gerçeği bilerek siyaset yapmasında yarar var.

EN BEĞENİLEN SİYASETÇİ

En beğenilen siyasetçi anketinde ise Cumhurbaşkanı **Erdoğan** açık ara birinciliğini sürdürüyor.

Recep Tayyip Erdoğan: Yüzde 30.1

Mansur Yavaş: Yüzde 11.4

Ekrem İmamoğlu: Yüzde 8.5

Kemal Kılıçdaroğlu: Yüzde 6.2

Meral Akşener: Yüzde 4.4

Şimdi geldik en önemli soruya.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

Optimar, '**Cumhurbaşkanlığı seçiminde kime oy verirsiniz?**' diye sormuş.

Erdoğan diyenlerin oranı yüzde 30.8 olurken, ikinci sırada uzun süredir **Mansur Yavaş** geliyor. **Yavaş** diyenlerin oranı yüzde 11.6 oldu. **Ekrem İmamoğlu** yüzde 9.6 ile üçüncü sırada yer alırken, dördüncü sıraya yüzde 7.3'le adaya bağlı seçeneği girdi. **Kılıçdaroğlu** ise yüzde 6.1'le beşinci sırada gelirken onu 4.1'le Meral Akşener takip etti.

Abdullah Gül ise yüzde 1 oranıyla on birinci sırada yer aldı.

ERDOĞAN-KILIÇDAROĞLU

Muhalefet cephesinde CHP Lideri **Kılıçdaroğlu**, cumhurbaşkanı adaylığında ön plana çıktığı için, ilk olarak **Erdoğan** ile **Kılıçdaroğlu**'nun yarıştığı seçimdeki oranları ele almak istiyorum.

'**Erdoğan**'a oy veririm' diyenlerin oranı **Kılıçdaroğlu** ile yarıştığında en yüksek seviyesine çıkıyor. **Kılıçdaroğlu**'na oy veririm diyenlerin oranı yüzde 28.4'te kalırken, **Erdoğan** diyenler yüzde 43'e çıkıyor. Kararsızların oranı ise yüzde 28.6 oluyor.

ERDOĞAN-İMAMOĞLU

Cumhurbaşkanı adaylığında geri adım atmayan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Ekrem İmamoğlu** ise, **Erdoğan**'ın karşısında yüzde 32 oranında oy alıyor. **Erdoğan** yüzde 41.3 alırken, kararsızların oranı yüzde 26.7'ye geriliyor.

ERDOĞAN-YAVAŞ

Muhalefette en yüksek oyu Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı **Mansur Yavaş** alıyor. **Yavaş** yüzde 34.8 alırken, **Erdoğan** yüzde 38.8 oluyor. Kararsızların oranı ise yüzde 26.4 olarak gerçekleşiyor.

ERDOĞAN-GÜL

Erdoğan, "**Kardeşim Abdullah Gül**" diyerek cumhurbaşkanı adayı göstermişti. Ancak **Gül**'ün ismi muhalefetin ortak cumhurbaşkanı adayları arasında yer alıyor. Peki **Erdoğan** ile **Gül**'ün yarışması durumunda sonuç ne gözüküyor?

Abdullah Gül'e yüzde 24.8 oranında oy çıkarken, **Erdoğan** yüzde 40.2 oluyor. Kararsızların oranı ise yüzde 34'le en yüksek seviyesine ulaşıyor.

DOLARIN DÜŞÜŞÜ

Optimar, araştırmasında ekonomiye de geniş yer ayırmış. Doların düşüşü olumlu karşılanmış. Doların düşeceğine inananların oranı yüzde 41.8'e çıkarken, doların tekrar yükselişe geçeceğine inananların oranı ise yüzde 35.2 olmuş.

DIŞ MİNNAKLAR

Hani dövizdeki yükselişi alaya almak için "**Dış Minnaklar**" deniliyor ya, oysa Türk halkının önemli bir bölümü dövizdeki yükselişte dış mihrakların payı olduğuna inanıyor. '**Dış güçlerin Türkiye üzerine planları**' diyenlerin oranı yüzde 48.3 olurken, '**Yanlış ekonomik politikalar**' diyenler ise yüzde 46.4'le hemen ardından geliyor.

Esfender KORKMAZ

Memur ve emekli maaşlarında da hülle yaptılar

5 Ocak 2022 Çarşamba

En düşük emekli maaşı 2500 liraya çıkarıldı. Asgari ücretin yarısı kadar. Oysa ki **Asgari ücret** veya **minimum ücret**, yasal bakımdan işçilere ödenebilecek en düşük ücret seviyesidir.

Asgari ücret "*gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım, kültür vb. gereksinimlerini günün fiyatları üzerinden en az düzeyde karşılayacak biçimde hesaplanır.*" Türkiye'de asgari ücrete kültürel ihtiyaçlar katılmıyor. Yalnızca yaşam için gerekli harcamalar hesap ediliyor. Yani bu ücretin altında kalanlar yaşamını sürdüremez. Asgari ücretin altında işçi hayatının sürdüremezse, emekli nasıl sürdürecektir.

Gerçekte en düşük emekli maaşı, asgari ücret kadar olmalıdır.

Öte yandan, siyasi iktidar memur maaşlarında da hülle yaptı. 2021 ilk 6 ay için yüzde 5 enflasyon düzeltmesini yüzde 7,5 yaptı. Gerçekte 2022'de enflasyonun daha yüksek çıkacağı ayan beyan ortadadır.

Ayrıca memurlar, 2021 ikinci altı ay için memur maaşlarındaki yüzde 3'lük artış enflasyonun altında kaldığı için, yüzde 22,47 enflasyon farkı alacaklar.

Enflasyona göre reel maaş düzeltmesi yüzde 29,97 olacak. Memur-Sen hükümete yakın olduğu için, bu artış ateşi söndürür, közü kalır şeklinde açıklama yaptı.

Aslında ise bu uygulama ile hükümet memur ve emeklinin hakkını yedi.

Doğru hesap şöyle olmalıdır:

1- 2021 altı aylık enflasyon farkı; Altı aylık TÜFE yüzde 25,47 - yüzde 3 maaş artışı = yüzde 22,47;

2- 2022 ilk 6 ay için enflasyon düzeltmesi, yüzde 7,5;

3- 2021 memurun enflasyon farkını geç almasından dolayı ortalama 3 aylık kayıpları = yüzde 5,62

4- 2021 büyümeden refah farkı = yüzde 9;

5. Memur maaşlarında düzeltme ve refah payı toplamı =yüzde 44,59

Siyasi iktidar büyüme ile övünüyor. Ancak büyümede katma değer yaratan işçi ve memura pay vermiyor. 2021 yüzde 9 büyüme varsa, memura da aynı oranda pay verilmelidir.

Öte yandan bugünkü ve geçmiş iktidarlar enflasyon düzeltmesini hep zam olarak açıkladılar. Bu zamlarla da övündüler.

Aslında ise mesele, maaşlarda enflasyondan dolayı meydana gelen reel kayıpların düzeltilmesidir. Dahası bu zammı hükümet cebinden vermiyor. Vatandaşın vergilerinden veriyor.

Memurun enflasyondan dolayı hülle yoluyla verilmeyen kayıpları ve refah payından dolayı kaybı, memurdan gizli enflasyon vergisi almak demektir. Bunun içindir ki memur giderek yoksullaştı. Bu durumu TÜİK verileri de doğruluyor.

TÜİK; 2019'dan 2020'ye **"Esas İşteki Durumlarına Göre Yıllık Ortalama Esas İş gelirlerindeki Değişme"** şöyle:

Ortalama artış yüzde :24,1

İşverenlerde artış :31,6

İşçi memurda artış :22,5

Yani ücret ve maaşlar ortalamanın da altında kalmış. Bu yolla yıldan yıla işçi ve memur yoksullaşılıyor.

Burada elbette sorun hükümette... AKP iktidarı Başkanlık sistemine geçtikten sonra devleti kurumsal devlet olmaktan çıkardı, parti devleti yaptı. Partili olmayanlar yazılı sınavlarda yüksek not alsalar dahi mülakatta eleniyorlar. Böylece iktidar memur sendikasını da kontrol ediyor. Memur-Sen eski başkanları ya AKP'den milletvekili veya aday oldular.

Yani hükümet öyle bir tezgah kurdu ki, memur kendi hakkını arayamıyor.

İbrahim Kahveci

Boğazımızda kalan lokma!

Osmangazi Köprüsü'nde gece yarısı olup zamlı tarifieden tahsilat için gişelerin kısıldığını gördük değil mi?

Kimin için çalışıp ödüyoruz o paraları?

Soframıza oturduğumuzda aslında Hazine garantili müteahhitlerin de lokmamıza ortak olduğunu biliyoruz.

Nasıl mı?

Soframıza gelen o gıda ürünlerinin paralı yollardan geçerek pahalaşması ile...

Fakat bugün ana konumuz bu değil.

Önceki gün Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan TİM buluşmasında ülkemizin kırdığı ihracat rekorundan bahsetti. Yıllık 225 milyar dolar ihracat ile yakalanan büyük başarıdan bahsetti.

İyi ama nasıl?

Mesela bizler bir teknolojik gelişme ile mi ihracatımızı artırdık?

Hayır.

Hatta ihracatımızın teknoloji seviyesi giderek düşüyor. Daha düşük teknoloji ile yabancılara mal satıyoruz.

Gelin biraz daha konuyu açalım.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre (Serbest Bölgeler dahil) ihracatımız 225 milyar 368 milyon dolar oldu. Ama TİM kayıtlarına göre ihracatımız 206 milyar 548 milyon dolar.

Olsun varsın, bu fark çıksın.

Biz Şimdi detaya bakalım.

TİM kayıtlarına göre tarım ürünleri ihracatımız 29 milyar 738 milyon dolar. Buna 3,4 milyar dolar da hayvansal ürünleri ekleyelim.

Şimdi TÜİK gıda fiyat artışına geçelim: Aralık sonu itibari ile gıda fiyatları son bir yılda yüzde 44,68 artış gösterdi.

Ekmek ve tahıllar %50,35; Et %56,25; Süt, peynir ve yumurta %55,32; Katı ve sıvı yağlar %62,44.

Gıda üretimi tabiri caiz ise dövize bağılılığı en az olan sektörlerden biri. Toprak ve emek en büyük girdisi. O zaman gıda fiyatları neden bu kadar yükseldi?

Burada bir çok faktör var: Fakat bu faktörlerin yanında ihracatın yurtiçi fiyatları artırıcı etkisini de hesaba katmamız gerekiyor.

Bunu Őu Şekilde izah edelim: Yemiyor-içmiyoruz ama yediriyor-içiriyoruz.

Kimi?

İhracat ile övündüklerimizi...

Aynı durum diğerk sektörlerde de var. Mesela giyinmiyor ama giydiriyoruz.

Çünkü gelirimiz kendi ürettiğimiz malları bile satın almak için epey geriledi.

Zaten ekonomide kurtuluş politikamız da tam olarak bu.

Biz tüketmeyeceğiz,

Biz ucuza çalışacağız,

Biz ihraç edeceğiz

Burada Şunu desek: Biz teknolojik ve fikirsek gelişme ile katma değerkli ürün ihraç edeceğiz ve kazanacağız... Amenna.

Oysa biz IRGAT olacağız.

Ürettiklerimizi vitrinde seyredeceğiz

ama ihraç edeceğiz.

05.01.2022

Modelimizi ucuzluk üzerine kurduk

Kazanmak değil.

Lokmamızı kırsarak yabancıları ucuza beslemek üzere kendimizi tasarladık.

Ve buna da ekonomik kurtuluş savaşı dedik.

Afiyet olsun..

Boğazımızda kalan lokmayı bile verirken övünebiliyoruz ya...İşte asıl buna yaşıyorum.

Oğuz Demir

Köpükler, rekorlar, masallar!

Yüzde 13,58!

Sadece bir ayda yaşadığımız enflasyon. Sadece bir ayda Türkiye’de fiyatların artış oranı. Yani 100 TL ile başladığımız tüm ürünlerin fiyatlarının bir ay sonra 113,58 TL olması. Hayatımızda **her şeyin bir ayda yüzde 13,58 daha pahalı** hale gelmesi.

Dün bütün gün beynimde bu numara döndü durdu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın bu veri açıklandıktan sonra yaptığı ilk konuşmaya uzattım kulağımı. Ne diyeceğini merakla takip ettim. Yönettiği ülkede milyonların canını yakacak şekilde son yirmi yılın rekor enflasyonu görülürken, **Cumhurbaşkanı Erdoğan ihracatçılarla rekor kutluyordu.**

Enflasyonla ilgili tek kelime etmedi.

Acaba Cumhurbaşkanı dışında hükümetten birilerinden ses gelir mi dedim. Sonra bakmaktan vazgeçtim. Ne diyeceklerdi ki? Ne önemi vardı ki?

Ardından akşam Kabine toplantısı sonrasında bir kez daha çıktı kürsüye Cumhurbaşkanı Erdoğan. Enflasyonla ilgili olarak **“üzüntülü olduğunu”** söyledi. Dövizdeki köpüğü aldık, enflasyondakini de yakında alacağız dedi.

Köpüğün nedenini ise iki şeye bağladı.

Birinci neden olarak **dünya genelinde artan emtia fiyatlarını** işaret etti. Haklı mıydı? Evet enflasyonun temel nedenlerinden biri tüm dünyada artan emtia fiyatları. Dünyadaki tüm ülkeleri etkiledi. Ama bizi nedense daha çok etkiledi.

Mesela petrol fiyatlarını ve Türkiye’de fiyatları üzerinde doğrudan etkisi olan akaryakıtı bakalım mı?

Petrol, 2021'e 50 dolarla başlayıp 70 dolarla yılı bitirdi. Fiyatı yüzde 40 artmış kabaca. Türkiye'de benzinin litre fiyatının da bu civarda artması gerekmiyor muydu? Pek öyle olmadı.

2021 başında 7,10 TL civarında idi. Şu an pompalarda gördüğümüz fiyat 12,91 TL. **Benzinin fiyatındaki artış yüzde 81.**

Ya da mesela buğday. **Amerikan buğdayının fiyatı 2021 yılbaşında 660 dolarken bu yılbaşı 760 dolara** yükselmiş. **Fiyat artışı yüzde 15.** Türkiye'de ise buğdayın fiyat artışı artan ithalat ile beraber iki katına çıkmış durumda. Dolayısıyla buğdaydan üretilen tüm ürünlerin başta ekmek olmak üzere fiyat artışı yüzde 15'lik artışın çok daha üzerinde.

Bunları düşünürken çok sevdiğim bir iş insanının yaptığı bir sosyal medya paylaşımı aklıma geldi. **O da kağıt fiyatlarının bir ay içinde 800 Euro'dan 910 Euro'ya çıktığını söylemiş,** eğer bu şekilde devam ederse artık kitap basamayacağını yazmıştı. Kağıdın fiyatında euro cinsinden **artış yüzde 13,5'ta** ama euronun TL karşısındaki **artışı bir ayda, Aralık'ta yüzde 30'lara ulaşmış.** Yani tüm dünyada enflasyon emtia fiyatlarındaki artışa göre gerçekleşirken bizde emtia fiyatlarındaki o hızlı artışa bir kat hız da döviz eklemiş.

Cumhurbaşkanı da söyledi zaten bunu. Sonra da 20 Aralık gecesi aldıkları önlemlerle birlikte dövizdeki köpüğü aldıklarını söyledi. Şimdi de enflasyondaki köpüğü alacaklarını söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan bu cümleyi söylediğinde **üzerinden köpüğü alınmış olan Dolar/TL 13 TL'nin üzerindeydi.**

Hangi dolar/TL?

Aralık ayında bir ara 18,30'ları gören ama **bundan tam bir yıl önce de 7 lira 30 kuruş olan TL!** İnsan düşünmeden edemiyor.

Acaba enflasyondaki köpük ne kadar? Ya da köpüğü alındığında enflasyon kaçta incek? Dolar/TL'deki hesaba bakarsak en iyi ihtimalle herhalde yüzde 30'lara.

Aslında bunu yazmayacaktım ama ister istemez elim buralara gitti.

Asıl yazmak istediğim şeyi de eklemekten geçmeyeyim.

Yazının başında dedim ya bir ayda yüzde 13,58 enflasyon gördü bu gözler diye. Cumhurbaşkanı da bütün dünyada enflasyon yükseliyor diye açıklama yaptı. Hatta rekor enflasyona sahip ülkelerden örnekler verdi.

Ben de şöyle bir verilere baktım.

05.01.2022

Bu yıl enflasyonda 30 yıllık rekor seviyeyi gören **ABD'nin iki yıllık (bakın son yıl değil) enflasyonu yüzde 10 civarında**. Yani **bizim aylık enflasyonumuzdan daha düşük**.

İspanya'da da rekor enflasyon var dedi yine Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında. **Rekor oran orada yıllık yüzde 6,7!** İspanya'nın bu yüzde 6,7'lik enflasyonu dahil edersek dört yıllık enflasyonu dahi bizim aylık enflasyonumuzun altında kalmış.

Anlayacağınız yıla yine köpüklerle, rekorlarla, masallarla başladık.

Hakkımızda hayırlısı...

05 Ocak 2022, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Enflasyon sorunu

Toplumun en zor öğreneceği konulardan bir tanesi makro ekonomidir.

Bunun uzantılarında enflasyon, devalüasyon gibi olgular da var.

Normal zamanlarda enflasyon hissedilmez bile.

Herkesin geliri, giderini karşılar.

Bazılarının geliri de o kadar fazladır ki toplumun zenginleri böyle oluşur.

Dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu enflasyon dönemi ise normal zamanlara hiç benzemiyor.

DOĞALGAZ 2023'TE EVLERDE

Avrupa ülkelerinde ve ülkemizde doğalgaz ve petrol ürünlerine zamlar geldi.

Devlet, vatandaşın çok fazla etkilenmemesi için petrol ürünleri, doğalgaz ve elektriğe zam yapmamaya çalışsa da yılın ilk saatlerinde bir fiyat artışına mecbur kalındı. Bazı eleştiriler görüyorum, **"Hani Türkiye bir doğalgaz ülkesiydi, bu zamlar nereden çıktı?"** deniliyor.

Evet, doğalgazla ilgili müjdeler verildi, ama bu enerji kaynağının evlere ulaşması 2023'ü bulacak.

Avrupalı ülkeler, Rus enerji kaynaklarına göbekten bağlı.
Peki biz de bağlı mıyız?

Şimdilik evet. 2023'ten sonra ise bu konuda bir rahatlama olacağını söyleyebiliriz.

GELECEKTEN ÜMİTLİYİZ

Enflasyon genellikle yokluklar ya da aşırı varlıklar söz konusu olduğu zaman devreye girer.

Anladığımız kadarıyla Kovid sendromu, dünyanın her yerindeki stokları tükettiği gibi

05.01.2022

eğitimde, sağlıkta ve gündelik yaşamda yapılan karşılıksız giderler de enflasyonu körüklüyor.

Türkiye'de 2021 enflasyonunun bu kadar yüksek çıkmasının cevabı da burada yatıyor.

Peki 2022'de enflasyonla mücadelede başarılı olabilecek miyiz?

Tek haneli rakamlara düşer mi bilmem, ama felaketler yılı olan 2021'in çok altında olacağını şimdiden söyleyebiliriz.

Enflasyon sorunsalı sadece Türkiye'nin değil dünyanın sorunu.

Sadece enflasyon değil tedarik konusu da ciddi bir mesele.

Allah'tan bizim tedarik zinciriyle ilgili bir sorunumuz yok.

Türkiye üreten, çalışan, dinamik, genç bir nüfusa sahip.

İhracatta kırılan rekorlar, cari açığındaki düşüş, kurların dengelenmeye çalışılması, geleceğe ümitle bakmamıza neden oluyor.

Enflasyon rakamları elbette tadımızı kaçırıyor, ama çok da enseyi karartmayalım.

FATİH ALTAYLI

Bu karar ÷lkeye zarar verir, dön÷lmeli

04.01.2022 - 11:48 Güncelleme: 04.01.2022 - 12:14

Ekonomi sanki Özal öncesine dönme sinyalleri veriyor.

Daha kapalı, daha kontrollü, kamu kontrolünde bir ekonomi.

Bunun ilk adımı, ihracat gelirlerinin, yüzde 25'inin Merkez Bankası'na bozdurulması şartını getiren uygulama.

Diyelim ki, 10 milyon dolarlık ihracat yaptınız.

Ödemenizi aldınız, akreditifinizi çözdürdünüz.

Bunun 2,5 milyon dolarını hemen Merkez Bankası'nda bozdurup TL'ye çevireceksiniz.

İyi de bu nasıl olacak!

Biliyoruz ki, Türkiye ihracatta ithalata bağımlı.

Bunun oranı yüzde 80'in üzerinde. Deniz ürünleri ihracatında bile yemdi, ağdı, ilaçtı, motordu derken yüzde 80 ithalata dayalıyız.

Bazı sektörlerde bu daha yüksek ama ortalama olarak 100 dolarlık ihracat yapmak için en az yüzde 80 oranında ithalat yapmalıyız.

Tekstilde bile.

Çin'den aldığın ham bezi, Avrupa'dan aldığın boya ile İtalya'dan aldığın emprime makinasında boyayacak, Almanya'dan aldığın dikiş makinasında, Çin'den gelen iğne ile dikecek, Almanya'dan gelen ütü ile ütöleyecek, Azerbaycan'dan gelen petrokimya ürünü ile yapılmış torbaya koyacak, Finlandiya'dan gelen kağıtla imal edilmiş koliye

yerleştirecek, Almanya malı kamyonu yükleyecek, Arap petrolü ile yurt dışına ulaştıracaksın.

Hadi hepsini geçtik, ham kumaşı, boyayı ithal ederken, nasıl olacak da aldığın döviz “şart” olarak Merkez Bankası’na bozduracaksın.

O dövizin yüzde 80’ini zaten hammadde için yurt dışına yollayan ihracatçı ne yapacak!

Bugün 13’ten Merkez Bankası’na sattığı döviz yarın 14’ten geri mi almaya çalışacak?

Tabii ki, öyle olmayacak.

Olacak olan şu.

İhracatta çifte fatura dönemine geçilecek.

Becerebilen, bir resmi bir de gayri resmi fatura oluşturacak.

Ya da yurt dışında bir aracı firma kuracak, ihracatı kendi firmasına düşük fatura ile yapacak, sonra dışardaki firması gerçek müşteriye gerçek faturayı kesecek.

Kâr yurt dışında oluşacak, firmanın bulunduğu ülke kazanacak, Türkiye kaybedecek.

Bunu yapamayan veya sektörü gereği yapamayan ise muhtemelen fabrikasının üretim tesisini yurt dışına taşıyacak.

Bu yüzde 25 kararını iktidara kim aldı ise Türkiye’ye iyilik yapmamıştır haberi olsun.

Bugünü belki kurtarırsınız ama tüm bir geleceği kaybettirirsiniz.

Fedakarlık

İktidar diyor ki, “Biz 1 yıl boyunca size destek olduk. Şimdi sıra sizde.”

Elektrikte, akaryakıtta artan fiyatlar, tütün ve alkollü içkide artan fiyatların “gerekçesi” bu.

“Biz verdik sıra sizde.”

Bu yüzden sigarada ortalama yüzde 81 olan vergi yüzde 96’ya yükseliyor, alkollü içkide ortalama vergi yüzde 80’i buluyor.

“Yerli ve milli rakı”nın fiyatı, İskoç viskisini geçiyor.

İktidarın geçen yıl pek çok gelirinden vazgeçtiğini burada çok önce yazdık zaten.

2,5 dolarla dünyanın en pahalı akaryakıtını satan ülkenin, 0,80 dolara akaryakıt sattığını ve bunun sürdürülebilir olmadığını ilk yazan benim herhalde.

Geçtiğimiz dönemde devletin 86 milyon artı 8 milyon göçmenden almadığı miktarın 165 milyar TL olduğunu öğrendik dün.

Peki aynı dönemde başka nelerden “vazgeçmiş” devletimiz?

Mesela 3. Havalimanı'nın 2 yıllık kirasından vazgeçmiş.

Her biri 1 milyar avrodan 2 milyar avro.

Yaklaşık 30 milyar TL.

Bu yoklukta, KÖİ projeleri için de fedakarlık yapmaya devam etmiş.

Şehir hastanelerinde yüzde 80'e yakını 4 firmanın, yol ve köprü projelerinde yine yüzde 80 civarı 8 firmanın kontrolünde olan bu projelere de eğer bir artış olmadıysa bütçe rakamlarına göre 110 milyar TL ödeme yapılmış.

Yine iktidarın açıklamalarına göre göçmenlere de yılda 3 milyar dolar harcadığı söyleniyor.

Bu da yapar mı bir 39 milyar TL'lik fedakarlık.

Gördüğünüz gibi fedakarlık hayli fazla.

Siz buradan çıkarın konuyu.

Ne demişler, "Lafın tamamı aptala söylenir."

Bu köşenin düzenli okurlarının zekasından asla şüphem olmadı...

İkramiye devretmezse Milli Piyango batar

Gazeteler her yılbaşı ertesi Milli Piyango çekiliş sonuçlarını yayınlardı.

Habertürk'ü kağıda bastığımız dönemlerde çekiliş sonuçlarını okurlara ulaştırmak için 31 Aralık gecesi hummalı bir faaliyet olurdu gazetede.

Ertesi gün tirajlar artar, herkes piyango sonuçlarını verdiğimiz ekten takip ederdi.

Sonra tamamen dijital hale geldik.

05.01.2022

Bu kez de MP Yılbaşı Çekilişi sonuçlarını internet ortamında duyurmaya başladık.

Şunu gördük yıllar içinde ilgi giderek azaldı.

Milyonlarca kişinin baktığı sayfaların bakılma sayısı düştü.

1 Ocak gününün en çok okunan haberi olan çekiliş sonuçları merak edilmez oldu.

Bunun en önemli nedeni Milli Piyango'ya olan güvenin azalması.

Bunun faturasını Demirören Grubu'na kesiyorlar.

Olabilir.

Ama çöküş öncesinde başladı.

Hatırlayacaksınız, daha Milli Piyango özelleştirilmeden bir yılbaşı öncesi buradan “Bu yıl büyük ikramiyenin sahibi ortaya çıkmayacak” diye yazdım.

“Daha neler” dedi herkes.

Sonuç ne oldu?

Ben haklı çıktım.

Milli Piyango'nun o yılki, ikramiyenin sahibi asla ortaya çıkmadı.

Para idareye kaldı.

Sonrasında da benzer durumlar tekrar etti.

Özelleştirme de bu durumu değiştirmede.

Bu yıl da büyük ikramiyenin dörtte üçü satılmayan biletlere çıkmış.

Diğer ikramiyelerdeki durumu ise bilmiyoruz.

Yani mesele satın alanla ilgili değil, Türkiye'nin içinden geçtiği dönemle ilgili.

Haliyle ilgi azalıyor, hile hurda iddialarını güçlendiriyor.

Oysa dünya bunun çözümünü bulmuş.

Sahibini bulmayan ikramiye bir sonraki haftaya devrediyor.

Avrupa ve Amerika'daki büyük lotaryalarda yapılan bu.

05.01.2022

Bazen iş öyle bir hale geliyor ki, ikramiye 300-500 milyon dolara çıkıyor.

Bu ilgiyi körüklüyor.

Katılımı arttırıyor, ikramiye miktarı geometrik büyüyor.

Öyle ki, insanlar dünyanın her yerinden bilet alıyorlar.

Türkiye’de de yapılması gereken bu.

Çıkmadı mı, devreder.

Organizatör haksız kazanç sağlamaz, halkın güveni yıkılmaz.

Milli Piyango'yu kurtarmanın tek yolu budur.

Sonuçta bu tüpgaz değil ki, dibinde kalan miktar üreticinin kâr hanesine yazılsın.

Badelenen komünist var mı aranızda

Hiç komünist olmadım.

Yani konunun beni şahsen ilgilendiren bir tarafı yok ama bir grubun tümünden karalanmasına hiç gelemem.

O yüzden kızgıyım.

AK Parti Elazığ Milletvekili, komünistleri hedef alarak “Komünistlerde aile namusu diye bir şey olmaz” buyurmuş.

Namustan kastettiği cinselliğe bağladıkları namus anlayışı.

Rüşvet yemek, kamu malına göz dikmek, yetim hakkını götürmek bu tiplerin namus anlayışına girmediği için oradan söz etmiyor belli ki!

Bunlara göre namus cinsellikle, seksle ilgili.

Bu beyefendiye hatırlatmak isterdim.

Kendisini ve namusu olarak adlandırdıklarını ailesini topyekun tarikat şeyhine badelettiren komünist görmedim ama Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan, Erdal Eren gibi darağacında dahi inancını korkusuzca savunan komünist gençler, Kıvılcımlı, Boran ve Aybar gibi namus, dürüstlük ve bilgelik simgesi komünist aydınlar gördüm.

05.01.2022

Sayın milletvekili bilsin ki, Soğuk Savaş döneminin ABD imalatı ve yobaz tekerlemeli komünist palavralarına karnımız tok.

O yüzden bacak arasında namus arayacaksa, bade meselesine eğilsin.

Ya da ne olur ne olmaz.

Eğilmesin.

Bilmem anlatabildim mi!

NE ZAMAN ADAM OLURUZ?

Birden fazla kez kandırılıyorsanız sorunun kandıranda olmadığını anladığımız zaman.